Ն. 6582 1906 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՍԱԼԸ 1324 ԶԻԼԳԱՏԷ 22 ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղչ.	70 ղչ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز : جيوه‌لكيان

جريدهٔ شرقيه (۱۲۹۳ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
Fondé en 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի, վէ 3ւնճի սահիֆէ ղչ. 5
4ւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ծիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Թեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա ։ Մէվատտը նաֆիյայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ
ՄԷՍԱՅԻԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ռումանիա մալիյէ նազըրը Թաքէյուսքու Պէրլին՝ Լօնտրա Բարիզ չէհիրլէրինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ սէյահաթա չըգմըշ, վէ Վիէննայա օղրատըղը սըրատա «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասը մուհարրիրլէրինտէն պիրիյլէ միւլագաթ իտէրէք, Ռումանիանըն ահվալը սիյասիյէ վէ էգօնօմիգիյէսի հագգընտա պաղը մալումաթ վէրմիշ տիր ։

«Խունկարիստան իլէ Ռումանիա արասընտաքի մինասէպաթ տուզէլմէմիշ տիր, մուխապէրաթը տիբլօմաթիգիյէ գամ խուլմիշ, վէ պու հալ՝ իքի մէմլէքէթ մուամէլաթը թիճարիյէ վէ ումուրը էգօնօմիգիյէսի իւզէրինէ իճրաի թէէսիր էյլէմիշ տիր ։ Պիւքրէշտէքի սէֆիրինի կէրի չաղըրարագ սուրէթիյլէ միւնասէպաթը տիբլօմաթիգիյէ էն էվվէլ Խունկարիստան քէսմիշ օլտուղընտան, իթիլաֆ հուսուլը իչիւն տախի իլք թէշէպպիւսին հիւքիւմէթը մէզգիւրէ թարաֆընտան իճրասը լազըմ կէլիյօր ։

«Վիէննատա պուլընտըղըմ էսնատա շու ֆըրսաթտան պիլիսթիֆատէ, Աւստրիա-Մաճառիստանըն խարիճիյէ նազըրը պարօն տ'Էրէնթալ իլէ տէ կէօրիւշմէք իսթէտիմ. լաքին պիր գաչ հաֆթա սօնրա Վիէննայա ավտէթինտէ մումաիլէյհ իլէ միւլագաթ իտէպիլէճէգիմի ումիտ իտիյօրըմ ։

«Աւստրիա-Մաճառիստան իլէ Ռումանիա արասընտա թիճարէթ մուահէտէսի ագտը միւզաքէրաթընա հէնիւզ պաշլանմամըշ ։ Ֆագաթ իքի թարաֆտա գոմիսիօնլարը թային իթմիշ, վէ միւզաքէրաթըն Վիէննատա իճրասը մուգարրէր պուլունմըշ տըր. Աւստրիա-Մաճառիստան վէ Ռումանիա հիւքիւմէթլէրի պիրիպիրինէ գարշը էն զիյատէ մազհարը միւսաատէ հիւքիւմէթ մուամէլէսինի իճրա իթմէքտէ օլտուգլարընտան, էճնի թիճարէթ մուահէտէսինտէն ագտը զըմնընտա օ գատար իսթիֆատա տա լիւզում եօգ տըր. պէն էսնայը միւզաքէրաթտա իքի թարաֆըն իթիլաֆ հասըլ իտէպիլէճէգլէրինէ գավիյէն էմինիմ ։ Սօն սէնէլէր զարֆընտա մահսուլաթը արզիյէնին բէ՛գ պէրէքէթլի օլմասը՝ Ռումանիա իչիւն էհէմմիյէթը մախսուսէյի հաիզ տիր. պու սէնէքի պուղտայ, արբա, եուլաֆ մահսուլըն տա միւքէմմէլ տիր ։ Իխրաճաթ մագտարը մէմնունիյէթ պիր հալտէ իտի, իւգ պահարտա քիւլլիյէթլի մըսըր մահսուլը իխրաճաթըն պաշլանաճագ տիր. սօն սէնէ զարֆընտա ճէնէպի սէրմայէտարանը Ռումանիա բէթրօլ մէնաֆիինէ տէ բէ՛գ զիյատէ էհէմմիյէթ վէրմիշ, Ալէմանիա, Ֆրանսա վէ Աւստրիատան Ռումանիա բէթրօլ մէնաֆիինի իշլէթմէք իւզրէ պիր չօգ սէրմայէտարան իշթիրագ էյլէմիշ օլտուղընտան, կէլէճէք սէնէ Ռումանիանըն բէթրօլ հասըլաթը Կալիչիա հասըլաթընտան տահա չօգ օլաճագ տըր ։»

—Մանչուրի գըթասընտա թէտտիգաթը լազըմէ իճրասը իչիւն ախիրէն Չին հիւքիւմէթի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան մէմուրը մախսուսը պու քէրրէ Բէքինէ ավտէթ իթտիկի Չինտէն կէլէն թէլէկրաֆնամէ միւհթէվիյաթընտան անլաշըլմագտա տըր ։ Իշարաթը ախիրէյէ նազարէն, Չին հիւքիւմէթի եագընտա Մանչուրի գօնֆէրանսը նամը իլէ պիր գօնֆէրանս ագտընը թէքլիֆ էյլէյէճէքմիշ ։ Ալէմանիա, Ամէրիգա, Ինկիլթէրա, Ռուսիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի պու գօնֆէրանսա թիճարէթ մէմուրլարը կէօնտէրէճէքլէր միշ ։ Չին հիւքիւմէթի իլէ Ճաբօնիա արասընտա ագտ խուլմիշ օլան խուսուսի պիր թիճարէթ մուահէտէնամէսի իսէ, գօնֆէրանստա մէվգիէ թէտգիգէ գօնուլաճագ տըր. Չին հիւքիւմէթի Ռուսիա իլէ հուտուտ մէսէլէսինի հալլ ու թէսվիյէ իչիւն խուսուսի պիր մուահէտէնամէ ագտը ֆիքրինտէ իմիշ ։

—Պէրլինտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, Ալէմանիա հիւքիւմէթի Ճաբօն օրտուսընտա թէճրիպէ վէ թահսիլ կէօրմէք իւզրէ Ճաբօնիայա իլք տէֆա օլարագ պիր գաչ զապիթ կէօնտէրմէկէ գարար վէրմիշ տիր ։

Ինթիխապ օլընան զապըթանտան էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ տայիրէսինէ մէմուր եիւզպաշը Էնկիլէն իլէ 26ընճը բիյատէ ալայը եիւզպաշըլարընտան Քունտ՝ Սիպէրիա՝ Մանչուրի վէ Գօրէ Թարիգիյէ Ճաբօնիայա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգտըգլարը կիպի, 76ընճը բիյատէ ալայընտան եիւզպաշը Թրօշգա իլէ 23ւնճի Տրակօն ալայընա մէնսուպ եիւզպաշը Ֆօն Պէքէր տախի Ամէրիգա Թարիգիյէ եինէ Ճաբօնիայա կիտէճէքլէր տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւն Օրթագէօյտէ Տնօւնտ օլտուղընտան, Ռուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ Պատարագ Թագտիս օլունըպ, սէֆիր Մ. Զինօվիէֆ իլէ սէֆարէթխանէ վէ գօնսօլօսխանէ մէմուրլարը վէ Ռուս մայէթ վարօրը զապըթանը հազըր պուլունմըշլար տըր ։

Եունան սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ տախի տիւն Պատարագ Թագտիս օլունըպ, սէֆիր վէ ժէնէրալ գօնսօլօս իլէ մէմուրլարը վէ Եունան միլլէթէ-րանը հազըր պուլունմըշլար տըր ։

Օրթագէօյտէ էնկյուրք էֆ. հազրէթլէրի Պատարագ Թագտիս իտէրէք, Պուլկար մասլահաթկիւզարը Մ. Կէշօֆ վէ մէմուրլարը, Պուլկար բուշգանի մէքթէպի թալէպէլէրի, Պուլկար խասթախանէսի մէմուրլարը հազըր պուլունմըշլար տըր ։

Տիւն Ռուսիա վէ Եունան սէֆիրլէրի իլէ, Գարատաղ վէ Սըրպիա մասլահաթկիւզարլարը Ֆէնէրտէ քեային Ռում Բաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, Տնօւնտ մինասէպէթիյլէ պէյանը թէպրիքէաթ էյլէմիշլէր տիր ։

—Բէժ միւտիրը ումումիսի Մ. Բամպէր՝ Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա տիւն Բարիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր ։ Բէժ մէմուրլարը կէօնտէրիյէ կիթմիշլէրտիր ։

—Թէրճէմանը Տիվանը Հիւմայուն վէ Թէշրիֆաթը ումումիյէ Նազըրը միւթէվէֆֆա Իպրահիմ բաշանըն ակիլէսինէ Միւլքիյէ Թէգաուտ սանտըղընտան Թախսիս խուլէն մաաշ թամ պաշգա, Խաղինէի Մալիյէճէ տախի մաաշ Թախսիսի էմր ու ֆէրման պույրըլմըշ տըր ։

—Պէլէտիյէ Թապիպլէրի՝ պէլէտիյէյէ աիտ վազիֆէլէր իլէ միւքէլլէֆ իքէն, խուկէի մէմուրիյէթ օլմագ իւզրէ Թաշ-բալարտա եօգլագլարինէ Թէվզի օլընան Ատլիյէ Թապիպի վազիֆէսինի տէ հագգըլա իֆա իթմէկլէրի իչիւն պէհէմէհալ քէնտիլէրինէ իւճրէթը գալէմիյէ իթա օլունմասը Թահթը էմէմիյէթտէ պուլունտուղընտան, քէնտիլէրինէ եաարըմշար լիրա իւճրէթը գալէմիյէ վէ զայ իթտիգլէրի կիւն նիսպէթինտէ եէվմիյէ իթասը խուսուսը՝ ումուր աքէրի մէք Թէպլէր նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ իշար խուլմիշ վէ միւզաքէրէ խուլմէք իւզրէ Շուրայը Տէվլէթէ հէվալէ օլունմըշ տըր ։

—Թէմէթթիւ վէրկիլէրի հագգընտա տիւն տախի Շուրայը Տէվլէթ Մալիյէ տաիրէսինտէ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ վէ միւթալէալարընա միւրաճաաթ օլունմագ իւզրէ վուգու պուլան տավէթ պինաէն, Մալիյէ նէզարէթի Թահսիլաթ միւտիրի աթուֆ. Ռիֆաթ պէյ հազրէթլէրի իլէ Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսի մէճլիսի ազասընտան պիր զաթ հազըր պուլունմըշլար տըր ։

—Վան վալիսի աթուֆ. Ալի պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն Մահալլը մէմուրիյէթինէ կիթմիշ տիր ։ Միւշարիլէյհ՝ ազիմէթինտէն էվվէլ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ արզը ուպուտիյէթ էյլէմիշ տիր ։

—Իւն Գարանը քէօբրիւսինին Ազապ Գափուսը ճիհէթինտէն կիւզէլ պիր չէշմէ ինշա խուլէրէք, Համիտիյէ Քեաղըտխանէ սույը կէթիրիլմէսի գարարլաշտըրըլմըշ վէ Թէմէլլէրի գազըլմաղա պաշլանմըշ տըր ։

—Անատօլու Փապրիգալարընտա ինշա խուլիպ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան Թօրբիտօլարտա պուլընան Իթալիան զապիթլէրինտէն 33 քիշի՝ տիւն Իթալիա վաբօրըյլա Ճէնօվայա կիթմիշ տիր ։

—Գասթէմունի վիլայէթինտէ սըղըր հայվանաթըն խուլանը ճինսի իչիւն եէնիտէն տամըզըլգ պուղա ճէլպի իլէ չիֆթճիլէրէ Թէվզի օլունմասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր ։ Պու պապտէ սարֆընա լիւզում կէօրիւնէն բարանըն վիլայէթ մուայէնէի պայթարիյէ ըէսմինտէն Թէսվիյէսիյլէ, պուղալարըն մէվսիմ կէլմէտէն ճէլպի՝ վիլայէթը մէզքիւրէտէն նէզարէթը աիտէսինէ պիլտիրիլմիշ տիր ։

—Սայէի Շահանէտէ օրմանլարըմըզըն խուլանը իլէ կէրէք Խազինէնին վէ կէրէք էհալինին պիր գաթ տահա թէէմինը իսթիֆատէսի իչիւն Թէտապիրը լազըմէյէ իպթիտար խուլունտուգի իշիտիլմիշ տիր ։

Ալընան խապէրէ կէօրէ, Թէտապիրը մէզքիւրէտէն պէրի տէ ֆիհնուն հազըրլամագտա կէօրէ օրմանլարըն խուլանը վէ ումուրը խարէլէրինին Թանզիմ վէ Թէնսիգի խուսուսընտա էվրօբատա էն միւհիմ վէ միւֆիտ գարար վէ Թէտապիրլէր իթթիխազ իթմիշ օլան Ալէմանիա հիւքիւմէթինէ մէրի վէ ճարի օրման նիզամնամէսինին ճէլպինէ գարար վէրիլմիշ տիր ։

Նիզամնամէի մէզքիւր Օրման վէ Մէատին նէզարէթինճէ պիթթէրճէմէ մէմալիքը Շահանէնին իճապաթընա կէօրէ թաատիլ խուլունտուգտան սօնրա մէվգիի թաթպիգէ վազ օլունաճագ տըր ։

— Տէրսաատէթտէ էթ ֆիյաթընըն եիւքսէլմէսինէ մէյտան վէրիլմէմէսի իչիւն, իթթիխազը լազըմ կէլէն Թէտապիրլէր միւզաքէրէ վէ հայվանաթըն խուլանը ճինսի իլէ ատէտինին արթըրըլմասը տուշիւնիւլմէք իչիւն, Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ Նազըրը տէվլ. Սէլիմ Մէլհամէ բաշա հազրէթլէրինին բիյասէթի ալթընտա Թէշքիլ օլընան գոմիսիօն միւզաքէրաթընա էսաս օլմագ իւզրէ, վիլայէթլէրտէ 320 վէ 321 սէնէլէրի զարֆընտա Թաատատ օլունան աղնամըն բուսուլըն հավի վիլայէթլէրտէ Թէրթիպ օլընան պիրէր գըթա ճէտվէլին պիթթանզիմ իրսալի, մագամը ալիսինէ իշար գըլընմըշ տըր ։

—Սէլանիկ վիլայէթինտէ ումուրը զըրաաթըն պիր գաթ տահա թէվսիի վէ թէրագգըյը վէ հայվանաթը էհլիյէնին խուլանը ճինսը խուսուսաթըյլա մէշղուլ օլմագ վէ լազըմ կէլէն Թէտապիրլէրի իթթիխազ վէ Թաթպիգ իթմէք իւզրէ էրպապը իխթիսաստան միւրէքքէպ պիր գոմիսիօն Թէշքիլ խուլմիշ տիր ։

Հայվանաթը էհլիյէնին խուլանը ճինսը իչիւն հէր նէվ տամըզըլգ Թէտարիք իտիլէճէկի կիպի, ալէա ճինս էհուպուպաթ իլէ սօն սիսթէմտէ ալէաթ վէ էտէվաթը զըրաիյէ տախի միւպայաա օլունաճագ տըր ։

—Պունտան պէօյլէ այնէն կէօմրիւքլէրէ Թէրգ օլունաճագ մատէն քէօմիւրլէրինին նիզամիյէ ֆապրիգալարընտա սարֆ խուլմէք իւզրէ ճինսէթը աղքէրիյէյէ իթասը խուսուսը մէրճիինտէն Ռումաշ էմանէթինէ իշար օլունմըշ տըր ։

—Զարչուի քէպիրին Մահմուտ բաշա գարուսը խարիճինտէ պուլունան սաաթճը վէ անթիգաճը մաղազալարըյլա սաայիր տիւքեանլարըն վէ գույումճը խանընըն մուհաֆազա ալթընա ալընմասը զըմնընտա Մահմուտ բաշա պաշընտա իւչ եօլ աղզընա պիր գարու, վէ գըյըճճըլարըն տէօրթ եօլ աղզը ճիհէթինէ տախի տիւկէր պիր գարու ինշասը վէ լիւզումը գատար կէճճիլէրինին Թաայինի գարարլաշտըրըլմըշ վէ Մահմուտ բաշա պաշը գարուսընըն ինշասընա պաշլանմըշ տըր ։

—Տիւն կէճէ սաաթ 3 պուչուգտա Օրթագէօյտէ Տէրէպօյընտա, վարթըլա Բէշտիմալճեան այիլէսինէ այիտ օլուպ, մուախխէրէն տէօրթ տաիրէյէ թագսիմ օլընան ճէսիմ ախշապ խանէնին բօյիս Մուսթաֆա էֆ. նին իքըեան էյլէտիկի գըլըմընտան եանկըն զուհուր իտէրէք, տիւկէր 5 գըմըլըր իլէ պէրապէր եանմըշ տըր ։ Մէզգիւր տաիրէլէրտէ Իսլամ այիլէլէրի իսքեան էյլէմէքտէ իտիլէր ։ Եանան խանէնին հէր իքի թարաֆընտա տիւկէր տէօրթ պէշ խանէլէր պուլունմագտա իտի իսէ տէ, գարիյէ Թուլումպալարը վագթինտա եէթիշիպ տէրհալ աթէշի պաշլանտըղը եանկըն եօնիւնի ալըճագ պէօյլէ էթփայէ աթէշ եէթիշտիրմէկլէ, հէնուզ եանմըշ օլան գըսըմլարը եըգըլըպ, պէօյլէ պիր Թէհլիքէնին էօնիւնի ալըմըշլար տըր ։

—Թաշրատան վիւրուտ իտէն պալըգ գըմսէլէրին էլլէրինտէ մէվճուտ օլան միւրուր թէզքէրէլէրինին մէմուրլար Թարաֆընտան մուայէնէ օլունտըգտա հազըր չէքիլէրինէ զայըր մուվաֆըգ օլմուտը կէօրիւլտիւկի պու կիպի էշխասըն միւրուր Թէզքէրէլէրինի տիգգաթլա պիլմուայէնէ հիչ պիր վէճհլէ ավտէթ վէ ազիմէթլէրինէ միւսաատէ օլունմամասը լիւզումը մէրճիինտէն իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր ։

—Պիր հաֆթա զարֆընտա Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա միւթէֆէրրիգ խասթալըգտան 264 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—Գրէտի Լիօնէնին Գալաթա Պէյօղլու վէ Սթանպօլ խարէխանէլէրի յունվարըն 14ւնճի բէնճշէնպիհ վէ 19ընճը Պազար կիւնլէրի գափալը պուլունաճագլար տըր ։

—Էն մէշհուր մուհարրիրլէրտէն վէ Ֆրանսանըն էն պէօյիւք մուհարրիրլէրինտէն Շամֆօր տէմիշ տիր քի. «Ինսան կիւնինի գայպ իթմիշ օլուր, էկէր օ կիւնիւ հիչ կիւլմէզ իսէ», Ֆագաթ էկէր Շամֆօր Գալաթատա քեային Թիրիյնիկ մաղազասընը զիյարէթ իթմիշ օլսա իտի, հի՛չ շիւպհէսիզ տէյէճէք իտի քի. «Ինսան կիւնինի գայպ իթմիշ օլուր, էկէր օ կիւնիւ Թիրիյնիկ մաղազասընը զիյարէթ իթմէզ իսէ, զիրա օրատան էն միւթէհիլ ֆիյաթլա էլպիսէլէրի, ճաքէթ, բալթօ, չարգա, էքիւսէլէրի վէ սաիր էլպիսէ իշթիրա էյլէմէզ իսէ»։

—Ալաֆրանկա Ցանավար իպթիտասընտան իթիպարէն Նիւ ԵՕՐՔ սիկուրթա գումբանիասը խարէխանէսինին Սթամպօլտա, Մէյտանճըգ սօգագընտա քեային Ռիւթթալ խանընա նագլ օլունմըշ տըր ։

ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ ԶԱՊԹԻԱ

Մարքուճճըլարտա քեաղըտճը Խաչատուրին տուքեանընտա Տէրսաատէթ վէ Թիւրքիյա տուխան վէ Փիրուզթէ մէմուր օլան պիր Թագըմ էճնէպի բիրանտօ պիլէթլէրի սաթըլըմագտա օլտուղու գապըթ մաճլիսինի իւզէրինէ, տէրհալ մէզգիւր տուքեանա Թագըլ եապըլան Թէֆթիշաթտա Թիւրքիյա տուխանըն տօլապընտա Թիւրքիյա տուխան մէմուր օլան Մահաս վէ Համիտիյէ պիլէթլէրինտէն 123 ատէտ պուլունարագ ճիմէլէսի զապթ օլունարագ Զապթիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—Հայտար-Բաշատա սիւտճիլիք իտէն Վանկէլ՝ տիւն Գալաթատա բասմ կէլիրլի մէյխանէտէ իչէրէթ իտէրէք, Արաղ ճամիսի ճատտէսինտէ սիւտճիլիք իտէն բէտէրի Բէթրօ իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ տիւքեանընա կիթտիկինտէ, գարուսընտան կիրէր կիրմէզ տուշէրէք վէֆաթ իթմիշ վէ օլունան մուայէնէտէ՝ իչրէթ իւզէրինտէն վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր ։

—Թաքէճի մահալլէսինտէ սաքին մագինիստ Մէհմէտ Ալի, էվվէլքի կէճէ գօմշիւսի պէյնինտէ հուսուլէ կէլէն խավկա սէպէպիյլէ վէ Թէլէֆը նէֆս իչիւն քէնտիսինի էվին գույուսընա աթմաղա գալգըշըրքէն, չօլուգ, չօճուգ պաղըրըշմալարը պաշլամըշլար իսէ տէ, օ զէմանա գատար քէնտիսինի գույույա աթմըշ տըր ։ Մահալը մէզքիւր գօմիսէրլէրի գույուտան մէրգում չըգարըլմըշ տըր ։

—Գալաթա սաքինլէրինտէն Միքէ համընտա պիրի, էվվէլքի կէճէ էվինէ կիտիպ վէ մէյխանէտէ իքի քիշի գավղա իթտիկի օրատա, այըրմագ իչիւն արալարընա կիրտիկի էսնատա, պիրինին թէքմէ իլէ վուրմասընտան գասըգը աղըրըտըղընտան էնտամը սէօյլէմիշ վէ պիր ազ սօնրա վէֆաթ էյլէմիշ տիր ։

Տիւն սապահ Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըղը Թապիպի Լուիճի պէյ Թարաֆընտան մուայէնէսի իճրա օլունըպ, նէտէն վէֆաթ էյլէտիկի անլաշըլմըշ իսէ տէ, վէֆաթընըն սէպէպի պիր քէրրէ տէ լայըգըյլա անլաշըլմագ իւզրէ, օթօբսի ամէլիյաթընա լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԹԱՆՃԷՐ 7 յան.— Մարօգ հարպիյէ նազըրը Թարաֆընտան գոմանտա իտիլէն ասաքիրը Նիզամիյէ Զինաթա տաիխիլ օլմըշլար տըր ։ Տաղլարա տօղրու գաչմըշ օլան էրասուլի էսիր իտիլտի ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Մ. Արէլլանօ՝ Սբանիանըն Վիէննա սէֆարէթինէ Թայինի օլունաճագ իմիշ ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Աւստրիա-Մաճարիստան նազըրլարը իքի մէմլէքէթ արասընտա պիր իթթիլաֆնամէի Թիճարի ագտը զըմնընտա պիր գօնֆէրանս ագտ իթմիշլէր տիր ։

ՌՕՄԱ.— Էրքեանը հարպիյէ ըէիսի ժէնէրալ Սալէթթանըն ահվալը սըհհիյէսինէ մէպնի իսթիֆա իթտիկի Թէհագգուգ իթմիշ տիր ։

ՍՕՖԻԱ.— Մէհաֆիլը սիյասիյէտէ, խարիճիյէ նազըրը Մ. Սթանչիօֆըն Ռուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Իզվօլսքի իլէ վագը օլան միւլագաթը նէթիճէսինտէ, իքի մէմլէքէթ մինասէպաթընըն էյիլէշէճէկի պէյան օլունըյօր ։

ԼՕՆՏՐԱ.—Սիամ հիւքիւմէթի $4^1/_2$% ֆաիզլի օլարագ 3 միլեօն սթէրլինլիք պիր իսթիգրազ ագտ իտիյօր ։

—Աֆղանիստան էմիրի Հինտիստան վալիի ումումիսի լօրտ Մինթօյը զիյարէթ իթմիշ տիր ։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսանըն Բէթէրսպուրկ սէֆիրի օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրի պուրատա պուլընան Մ. Պօմբառ յունվարըն 14ինտէ չէհրը մէզքիւրէ ավտէթ իտէճէք տիր ։ Մումաիլէյհին պու սըրատա Բարիզտէ պուլընմասը եէնի պիր Ռուս իսթիգրազը ագտընա միւսթէնիտ օլտուղընա տաիր չըգան րիվայէթին ասլ ու էսասը եօգ տըր ։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ինկիլթէրա գապինէթօսը Մանչ Թիւնէլի լէհինտէ պիր մէսէլէ թէտգիգ իթմէքտէ տիր. անճագ հիւքիւմէթ պու պապտէ օրտու վէ տօնանմա էրքեանը հարպ հէյէթլէրինին ըէյինի ալաճագ տըր ։

ԲԱՐԻԶ.— Ժէնէրալ Բիքառ Պիզէրթէ վագը օլան սէյահաթընտան ավտէթ իթմիշ տիր ։

—Պահրիյէ նազըրը սապըգը ամիրալ Լըֆէվր վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—Սապըգ հարպիյէ նազըրը Մ. Էթիէն մալիյէ նազըրը Մ. Քայեօ էէրինէ մէպուսան մէճլիսի ըիյասէթը սանտիլկինէ նամզէտ պուլունըյօր ։

ԼԱ ՀԷՅ.—Գրալիչա Վիլհէլմին՝ Պրէմլիմանընըն քիւշատը միւնասէպէթիյլէ Պէլժիգայա կիտէճէկինտէն. Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիա հիւքիւմէթլէրի միւշարիլէյհի սէլամլամագ իւզրէ հարպ կէմիլէրի կէօնտէրէճէքլէր տիր ։

ԲԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.— Զար՝ Ռուս օրտուսընտա Թէնսիգաթ իճրա իտիլմէսի զըմնընտա ժէնէրալ Քուրօբաթքին իլէ ժէնէրալ Լինէվիչէ պիր ռաբօր Թանզիմ էյլէմէլէրինի էմր իթմիշ տիր ։

ԼՕՆՏՐԱ.— Պանգօգ չէհրինին Զինլիլէր մահալլէսի պիր եանկըն նէթիճէսինտէ Թէմամէն իլէ խարապ օլմըշ տըր ։

ՊԻՒՔՐԷՇ.— Ռումանիա օրտուսը խայլի Թէզյիտ վէ Թագվիյէ իտիլէճէք տիր ։

ԱԹԻՆԱ.— Պուլկարիստանըն Աթինա մասլահաթկիւզարը Մ. Թօնչէֆ՝ խարիճիյէ նազըրը Մ. Սգուզէս իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլունմըշ տըր ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՌՈՒՀԱՆԻՅԷ

Բաթրիգ վէքիլի Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. տիւն ըէֆագաթընտա գարու քէհեասը սաատ. Արիս էֆ. Ֆէսճեան պուլընտըղը հալտէ, Էրմէնի Գաթօլիգ վէ Ռում Բաթրիգխանէլէրինէ վէ Պուլկար Էգզարքխանէսինէ ազիմէթլէ պէյանը Թէպրիք իտէճէք տիր ։

—o—

Բաթրիգ Ամն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի, Երուսաղէմ Բաթրիկի Ամն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք, Երուսաղէմ աթոռընըն եէվմը մախսուսընը Թէպրիք իթմիշ տիր ։

—o—

Երուսաղէմ միւթէսարրըֆը աթուֆ. Ալի Էքրէմ պէյ հազրէթլէրի գէօնք. 6 տա խուսուսի պիր զաթարլա չէհրը մէզգիւրէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր ։

Բաթրիգ Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան Թէբճէման Տ. Սարգիս Վ. Աճէմեան Եաֆայա գատար միւթէսարրըֆը միւշարիլէյհի իսթիգպալէ կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, Երուսաղէմ սթասիօնընտա տախի, Բաթրիգ վէքիլի Տ. Եղիա Ծ. վրդ. Ցովհաննէսեան, իտարէ մէմուրը մուավինի Տ. Մովսէս Վ. Ռսկերիչեան վէ Տ. Սմբատ Վ. Գուզուքեան պուլընմըշլար տըր ։

Միւթէսարրըֆը միւշարիլէյհին մէմուրիյէթինէ տաիր օլան ֆէրմանը, գէօնտ. 9 ընտա բէք չօգ էհալի հազըր պուլունտըղը հալտէ գըրաաթ իտիլմիշ վէ էտիյէի մէֆրուզէի Հազրէթը Բատիշահի եատ ու Թէքրար գըլընմըշ տըր ։

Գէօնտ. 12 ինճի կիւնիւ, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի միւթէսարրըֆ պէյի զիյարէթլէ մէմուրիյէթինի Թէպրիք էյլէմիշ վէ Զաթը Հազրէթը Շէհրիյարի իչիւն տուա վէ Թէմէննիյաթտա պուլունմըշ տըր ։ Միւթէսարրըֆ միւշարիլէյհ, գէօնտ. 15 տէ Բաթրիգ Սրբազանա իատէի զիյարէթ իթմիշ վէ եարըմ սաաթ գատար միւլագաթ էյլէմիշ տիր ։

Երուսաղէմ մանասթըրը գատիմ էմլաքը տարլարընտան օլուպ, միւթէաատտիտ բուհանի մէմուրիյէթլէրտէ պուլընմըշ օլան Տ. Սարգիս Վ. Տէմիրճեան 80 եաշընտա օլտըղը հալտէ վէֆաթ իտէրէք, Օծում այինի պիլումում վարդապէտլէր պուլընտըգլարը հալտէ իճրա իտիլմիշ տիր ։ Միւթէվէֆֆա՝ մանասթըրա եարըմ մաղազա իլէ 100 Ֆրանսըզ լիրասը թէրք իթմիշ տիր ։

Հէր Թարաֆտան զիյարէթճիլէր Երուսաղէմէ կիթմէքտէ օլուպ էլէվմ 350 քիշի պուլունըյօր իմիշ ։ Կէչէն սէնէ պունլարըն ատէտի 200 տէն զիյատէ տէյիլ իտի ։

—o—

Գալաթա քիլիսէսի իթթիհատընտէքի տաիրէտէ, տիւն Երուսաղէմ մանասթըրը հիմայաթընըն Թէտգիգինէ մէմուր գօմիսիօն ագտը իճթիմա իտէրէք, Աղաթոն Խըղըրեան, Ասլանեան, Սուրէնեան վէ Սէթեան էֆ. լէր հազըր պուլընմըշլար վէ Թանզիմ իտիլէն բաբօրթօյը Թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա, պու պապտէ Տ. Ղեւոնդ Վ.ին կէօնտէրտիկի մէքթուպը տա կէօզտէն կէչիրմիշլէր տիր ։

—o—

Կրօն. Ժողով ատենապետի Տ. Մեսրոպ Արքեպս. պիր իքի կիւն մուգատտէմ Թէհլիքէլի պիր հալտէ խաստալանըպ, մուախխէրէն օլտուգճա քէսպը աֆիյէթ էյլէմիշ իսէ տէ, խաստալըղը էսնասընտա պիր գաչ պին լիրա գըյմէթի օլան ռուհանի էլպիսէլէրինի վէֆաթընտան սօնրա Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ գալմագ իւզրէ պիր վասիյէթնամէ Թանզիմ իթմիշ տիր ։

Պունտան մաատա՝ աասըը աթիգատան մաատուտ օլան վէ պագըր իւզէրինէ Ս. Աստուածածին ըէսմի նագշ օլընան պիր թասվիր իլէ «Կէնաց Փայտը» հավի օլան մինէլի պիր խաչը տա մէզգիւր խաստախանէյէ իհտա էյլէմիշ տիր ։

Մումաիլէյհ Տ. Մեսրոպ Սրբազան՝ քէնտի աղզուղը եէր օլան Լուսինէ քի-

լեռնալ իլէ Սամաթիա վէ Գատըգէօյ քիլիսէլէրինէ միւնասիպ հէտիյէլէր վէրմէք թասավվուրընտա պուլընըյօր իմիշ։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի բազար կիւնիւ Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսը զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—o—

Դպրեվանք սարկաւագլարը, տիւն Տ. Մեսրոպ Վ. Նարոյեան րէֆագաթըյլա Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ ազիմէթլէ հէր թարաֆը կէզմիշլէր տիր։

—o—

Սէնաիի նէֆիսէ մէքթէպի միւտիրիյէթի, Բաթրիգխանէյէ եազըլը պիր մէքթուպտա, թալէպէլէրէ մէջջանիյէթ վէրմէք իչիւն եօրթու կիւնլէրինին պիր լիսթասընը թալէպ իթմիշ տիր։

—o—

Տիւն Իզմիտ Առաջնորդը Տ. Ստեփաննոս Արքեպ.ըն խամի կիւնիւ օլտուղընտան, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան պիր թէպրիքնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—o—

ԱՂՔԱՏԱՍԷՐ ՊԱԼՈՍԸ

Աղքատասէր պալօսը, յունվարըն 20ինճի կիւնիւ (2 փետր.) Բերա Բալաստա իճրա օլընաճաղընտան, պունըն միւքէմմէլիյէթի իչիւն հէր կէօնա թէրթիպաթ իճրա օլընմըշ տըր։

Իտմէլէրի զիրտէ տէրճ օլընան գատընլար, պու կիպի պիր մազպէտը խայրա լազըմ կէլէն ղայրէթ վէ ֆէտաքեարլըղը տիրիղ իթմէտիքլէրինտէն, վէրիլէճէք պալօնըն միւքէմմէլիյէթի թանզիր թէէմմին ալընմըշ աատ օլընապիլիր։

Գոթիյօն լէվազիմաթը Բարիզէ սըպարըշ իտիլտիկինտէն, ումում հազըրունըն ճալիպը տիգգաթը օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Թէրթիպաթ հէյէթի աթիւէքի սուրէթտէ թէրթիպ օլընմըշ տըր։

Տիկնայք՝ Զ. Բէքմէզեան, Ժ. Գարթալի, Ծ. Էլիասօ, Վ. Էսայեան, Պ. Միւէքի, Պետրոս էֆ. Խորասանճի, Անտոն էֆ. Հաճիպիար, Արտաշէս Հիւրմիւզ, Անտոն պէյ Մըսըըլը, Ա. Մըսըըլը, Մ. Ցակոբեան, Ն. Ներսէս, Գրիգոր էֆ. Սինապեան, Սարգիս էֆ. Լ. Սէրվիչէն, Պառօնուհի տը Վանտէօվռ, Միքայէլ բաշա Բօրթուգալ, Արամ պէյ Բէօչէօղլու, Կոմսուհի Լէօն Օսթրօրօկ, Ի. Ֆէրնանտէզ։ Տիկին Տիրան Կիւմիւշկերտան, գանձապետ։

—o—

ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

ԿԱՂԱՆԴԻ ԱՌԹԻՒ ՊՏՂԱԳԻՆ

Անկէ առաջ հանգանակուած 623 ղշ., Տեարք Կարապետ Գ. Գարագաշեան 75, Գործառնութենէ մը 60, Երուանդ Գալուստեան 40, Ուիլեըմ Կէմի, Լուի Գուզա, Համբարձում Մէնըլեճեան, Սէմէրճեան եղբարք (Փոնիա), Յովակիմ Մինասեան, Կարապետ Բէհնեան, Իբրանոսեան, Սիսակ Խէրպէկեան, Գաբրիէլ Իսրայէլեան, Արամ Եազըճեան, Լեւոն Արմաղանեան, Վահրամ Յ. Մարտիկեան, Մկրտիչ Խաչխաչեան, Լուսին Թոմաճեան (Սըվազ), Շաւարշ Յ. Միրզաեան, Սաթենիկ, Մկրտիչ Տէր-Աբրահամեան, Գազազեան և Մանեասեան, Երուանդ Գ. Ֆէնէրճեան (Մարզուան), Ազնիւ և Ցակոբ Գ. Ծիւպերեան, Սաթենիկ, Նազիկ, Արամ, Գրիգոր և Հայկանուշ Մինասեան 20ական, Հրանտ, Գեղամ, Ժիրայր Թիրեաքեան 15, Արայ Թ. Տէմիրճիպաշեան, Գրիգոր, Ազնիւ և Արշալոյս Թուղլաճեան, Հմայեակ Գանպերեան, Տիրան Մաքասսար, Ժիրայր Վ. Գէորգեան, Միսակ Էվրէնեան, Ժօրժ Թէտոսխատիս, Ալեքսանեան եղբարք (Ատապազար), Աբգար Քէրիմեան (Ռոտոսթօ), Իսրայէլ Ոսկանեան (Իզմիտ), Հիրմինէ, Շուշան, Նուպար, Զարուհի Ցակոբեան, Յովհաննէս Տէր-Գրիգորեան (Պարտիզակ), Եզնիկէլ Թոխմախեան, Մուրատ Գավաֆեան (Պրուսա), Սիմոն Սարաֆեան, Արմենուհի, Հայկանոյշ, Նշան Մ. Կէօվրէկեան, Համբարձում Բապուճեան (Իզմիտ), Անանիա Եորկիատիս 10ական, Ժաք Մինասէ 5 ղշ.։

(Շարունակելի)

Ս. ՓՐԿԻՉ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

ՆԱ՞ՍԸԼ ԵԱՊԸԼՏԸ

Ամիրալար արթըգ խասթախանէնին ինշասը մէսարիֆինէ իշթիրաք իթմէկի գաթիյէն թէահհիւտ էյլէմիշ օլմաղլա, արթըգ պիր տահա սէօզլէրինտէն տէօնմէզլէր իտի։ Ստեփաննոս Աղայի տախի այնը կիւն ամիրալարա խիթապէն ղայէթ կիւզէլ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, Պէզճեանըն խայրբէրվէրլիկինի մէտհ ու սէնա իտէր վէ եէնի թէէսիս օլընաճագ խասթախանէնին Պէզճեանըն չէրէֆինէ Ս. Ցարութիւն թէսմիյէ օլունմասընը թէքլիֆ էյլէր։ Հազըրուն մէյանընտա հի՛չ պիր քիմսէ պու թէքլիֆէ իթիրազ իթմէզ իսէ տէ, Պէզճեան էլինի գալտըրըպ վէ Ստեփաննոսըն սէօզինի քէսէրէք,

—Խա՛յր, Սրբազան, չան ու չէրէֆին եալընըզ պանա թախսիս իտիլմէսինի արզու իթմէմ. պէն եալընըզ պիր ֆիքրի տիւշիւնտիւմ, պու ֆիքրի թաթպիգ իտէնլէր իսէ, օ չէրէֆէ նայիլիյէթէ տահա զիյատէ միւսթահագ տըրլար... պէն հաթթա պէնիմ իսմիմին մուավէնէթտէ պուլընաճագ օլանլար միյանընտա զիքր օլունմասընը պիլէ արզու իթմէմ...

—Լաքին ամիրալար տա՛ էօյլէ իսթէյօրլար, ճէվապընը վէրիր Ստեփաննոս Պատրիարք...

—Պու քէնտի էյիլիքլէրի տիր... Ալլահ քէնտի եուրէքլէրինէ կէօրէ էօտէսին... չէրէֆ պիր քիմսէյէ թախսիս իտիլմէյէրէք ճիւմլէ սարրաֆ էսնաֆընա վէրիլսին...

Պէզճեանըն պու սէօզլէրինէ հէր քէս րիզա կէօսթէրիր։

Պէզճեանըն արզուսը արթըգ իճրա օլունմըշ իտի։ Պիր սէնէ սօնրա, 1833տէ, քէնտիսի թէհլիքէլի պիր խասթալըղա միւպթէլա պուլունտըղը հալտէ, եէնի թէէսիս օլընան խասթախանէնին ինշասընը թէպշիր իտէն պէյաննամէ՝ կէրէք հիւանդանոցըն վէ կէրէքսէ եռամուրճագ տաիրէսինին (Ս. Ցակոբ) մէյտանա կէթիրիլմիշ օլտըղընը միւշիր չու սէօզլէրի միւհթէվի իտի «Կառուցան արդեամբք և տրօք և նպաստաւորութեամբ մեծահաւատ օրհնեալ Սառաֆ էսնաֆին, ի սէր և ի փառս վասն մեր կամաւ աղքատացելոյ աղքատասէր Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։»

Խասթախանէնին ինշաաթը պիր թարաֆտան իլէրլէյէ կէօթիւրիլտիկի հալտէ տիկէր թարաֆտան Պէզճեանըն խասթալըղը կիթտիքճէ շիտտէթ քէսպ իտիյօրտու։ Այնը զէմանտա ամիրա չիտտէթլի պիր րիւմաթիզմատան տախի միւզտարիպ օլտուղընտան, ահվալը սըհհիյէսի կիթտիքճէ վէխամէթ քէսպ իտիյօրտու։

Զէմանընըն էն միւթէպէր թապիպլէրի հէր իշի պրագըպ պիր միւտտէթ Եալըվա վէ Պրուսա գապլըճալարընտա տէվամ իթմէսինի թավսիյէ իթտիլէր հալտէ, Պէզճեան պունը արզու իթմէյէրէք,

—Էօմրիւմիզին սահիպի ճէնապը Հագգ տըր, քէնտի գուլլարընը նէ՛ գատար եաշայաճաղլարընը եալընըզ քէնտիսի պիլիր, մէրհամէթը իրահիյէ նէ՛ գատար վէրմիշ իսէ օ՛ իճրա օլունաճագ տըր։

Պէօյլէճէ էրէյլաճէ միւտտէթ կէչտիկի հալտէ Պէզճեանը իզնա իթմէք միւմքին օլմազ։ Նիհայէթ ամիրանըն հալընտան տօլայը է՛ն զիյատէ մէրագ իտէն Փիշմիշեան թապիպլէրին նասիհաթլէրինը իճրա իթմէք իւզրէ հէ՛ր տիւրլիւ խոթիրհամաթտա պուլընըրագ, տէր քի,

—Ամիրա, էհալինին կէօզիւ սէնին իւզէրինտէ. սէն խայրաթ մէնպաը պուլընմըշ օլտուղընտան, հի՛չ պիր քիմսէ պու մէնպաըն գուրումասընը արզու իթմէզ... ըրհհէթինէ էյի պագ... մասազալլահ պիր ֆէլաքէթ վագը օլսա, սէնինլէ պէրապէր խալքի աալանէ հիսսիյաթ, խալքի էյի նասիհաթլար մաճվ օլաճագլար տըր։

Լաքին Պէզճեան ֆիքրինտէ իսրար իտէրէք,

—Ալլահըն սէվերսէն, Փիշմիշ, իսրար իթմէ, չիւնքի տահա զիյատէ միւզտարիպ օլույօրըմ... չայէտ ճէնապը Հագգ պու գատար էօմրիւմ կէօրսէ, ճիւքլէճալար նէ՛ եափապիլիրլէր... թագտիրէ պունտան սօնրա տա եաշամալը արզու իթսէ, Եալըվայա կիթմէտէն տէ եաշայապիլիրիմ...

Արթըգ Պէզճեանըն ինատընը գըրմագ անճագ Ֆիզիքեա Պօղոսա տիւշէճէք իտի։ Պիր ագշամ, եէմէք էսնասընտա, Ֆիզիքեա Պէզճեանա խիթապէն վէ հի՛չ պիր մուգատտէմէյէ ճաաթ իթմէքսիզին,

—Ամիրա՛, տէր, պու կիւն պիր եէրտէ պուլունտըյօրտըմ, ագ գալտը քի տայագ եէյէճէքտիմ...։

—Տայա՛գ մը, նէ՛յէ, նէ՛յէ...։

—Տօղրուսը նի՛չին օլտուղընը պիլմէյօրըմ... լաքին պէնիմ տինսիզ օլտուղըմը սէօյլէյօրլար իտի...։

—Սէ՞ն մի տինսիզ։

—Էօյլէ տէտիլէր... վագըա պէն չու պիզիմ «...» (վէզապորները) սէվմէմ, լաքին նիհայէթ տինսիզ տէյիլիմ, պիլիրսին...

—Լաքին պիր սէպէպ վար իտի քի պէօյլէ սէօյլէտիլէր...։

—Հի՛չ, հի՛չ պիր սէպէպ եօգ իտի...։

—Տէլիլէր իչինտէ գալմըշ օլմալըտըրլար...

—Խա՛յր, ամիրա, ճիւմլէսի տէ ագըլլը ատամլար իտի։

—Շու հալտէ նէ՞ օլտու քի...։

—Տուր քի հիքեայէ իտէյիմ ամիրա... սէնին խասթալըղընտան պահս իտիյօրտըգ, գաթէն չիմտի պաշգա պիր սէօզ ճէրէյան իթմէյօր... պիրի չըգըպ թօգթօրլարա գարչը տուրարագ եալընըզ Ալլահա կիւվէնմէքլէ տինսիզ ատ օլմըշ օլուրսըն տէտի... պէն իսէ պունա ճէվապէն էյրի տիւշիւնտիւմ...

—Նասը՞լ, էյրի՞ մի տիւշիւնտին...

—Էվէ՛թ, էյրի տիւշիւնտիւմ...

—Նէ՞ չիւն...

—Զիրա քի ճէնապը Հագգ՝ վիւճուտըմըզըն սըհհէթինի եալընըզ քէնտիսի պըրագմամըշ, թապիպլէրի տէ եարաթմըշ... իշթէ պու սէպէպէ մէպնի... ճիւմլէսի կէօրսէ... տինսիզլիք... գալտը քի տայագ եէմէ... թէհլիքէ...

—Բէ՛գ էյի սէօյլէմիշլէր, պաանէլի ... տայագ եէմէնի արզու իթմէմ, լաքին ատամլարըն հագգը վար...։

—Նէ՞յէ...։

—Պիզիմ էօմրիւմիզին մուհաֆըզը ճէնապը Հագգ տէյի՞լ մի...

—Պու տօղրու տըր, լաքին Ալլահ քէնտիսի կիպի խայրքեարլըգ իթմէք իւզրէ պիզէ էօմիւր վէրմիշ տիր... անճագ, պու էօմրիւմիզին գըյմէթինի պիլմէզսէք նա՞սըլ էյիլիք եափապիլիրիզ... պիզիմ հայաթըմըզը պիզ քէնտի՛միզ մուհաֆազա իտէճէկիզ...։

—Եա ճէնա՞պը Հագգ...

—Ճէնապը Հագգըն հագգըմըզտա օլան մուհաֆազասը՝ պիզէ պախշ իթմիշ օլտուղը աքըլ ու զէքեա տըր... պիզ պու աքըլը իւլում ու ֆիւնունըն թէրագգըյը ուղուրընտա գուլլանաճաղըզ քի, հայաթը ինսանիյէսինին մուհաֆազասը վըճդանընտա թէտպիրլէր քէչֆ իտէլիմ... պու տինսիզլի՞ք մի տիր... քէնտի հայաթընա՝ սըհհէթինէ տիգգաթ իթմէք Ալլահա իսեան մը տէմէք տիր...։

—Եա նէ՞ տէմէք...

—Օ հալտէ, ամիրա՛, սէ՛ն տէ տինսիզսին...

—Պէ՞ն տէ մի տինսիզիմ...

—Էվէ՛թ, ինսանլար քէնտի սըհհէթլէրինէ պագմայաճագ իսէլէր, սէն նէ՛յէ խասթախանէ եափտըրըյօրսըն...

Ղոյէթ մասգուլ վէ մանթըգի օլան պու սէօզլէրէ գարշը Պէզճեան արթըգ իսրար իտէմէյէրէք, պիր հաֆթա սօնրա զէմանըն է՛ն մէշհուր թապիպլէրինտէն պուլընան տօգթօր Նիքօլաքիյի վէ խոստովանահայրը օլան բարազ Տ. Գալուստը պիրլիքտէ ալարագ Եալօվայա կիտէր։ Պիլախարէ Եալօվատան Պրուսայա կէչիպ պիր միւտտէթ տէ Չէկիրկէ գաբլըճալարընտա թէտավի իտիլտիկտէն սօնրա օն սէքիզ կիւնտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէր իսէ տէ, չօգ կէզմէտէն վէ խասթախանէնին պաշլըճա գըսըմլարը խիթամ պուլմագ իւզրէ օլույ, Ստեփաննոս Պատրիարք իլէ տիկէր ամիրալար պինանըն րէսմը քիւշատընը իճրա իթմէք իչիւն Պէզճեանըն խատէրի սըհհէթ իթմէսինէ ինթիզար իթմէքտէլէր իքէն, Պէզճեան քէմալը սիւքիւնէթլէ թէսլիմը րուհ էյլէր։

* *

Գունտա, սէօզիւ Պէզճեանըն ճէնազէ մէրասիմինի բէ՛գ կիւզէլ վէ էթրաֆլըճա թասվիր իթմիշ օլան Ստեփան Փափազեանա վէրէլիմ։ «1834 սէնէսի յունվարընըն 3ինտէ, Պէզճեանըն վէֆաթը խապէրի չիմշէք սիւրաթը իլէ Սթանպօլ էհալիսինին գուլաղընա աքս իտէրէք պինլէրճէ չախսլարըն կէօզլէրինտէն սըլ վէ իրի կէօզ եաշլարը տէօքիւլմէկէ պաշլատը։

«Ճէնազէ տուալարը օգունըպ, Պէզճեանըն նաշը պիր թարաֆա գօնուլտը, պունըն էօնիւնտէն Ստեփաննոս Պատրիարք իլէ Կարապետ վէ Աստուածատուր արքեպիսկոպոսլար, իքի բարազ —չուրջառաւորք— վէ արգասընտան տախի Ցակոբ չէլէպի, Ծանիկ վէ Երկանեան Ցարութիւն ամիրալար, վէ թապութըն հէր իքի թարաֆընտան տա մէրհումըն ալթը ուշագլարը կիտիյօրլար իտի։

«Թապութ՝ երգ օգունմագըլըգըն խաքէյէյէ նագլ իտիլտի, վէ էթրաֆընտա Մայր Եկեղեցի աւագերէցի Տէր Առաքել իլէ Օրթագէօյ աւագերէցի Տէր Գալուստ տիզ չէօքմիւշլէր։ Գայըգճըլար տախի ալըր ալըր քիւրէք չէքէրէք Սթանպօլա տօղրու իլէրլիյօրտու իքէն, ճէնազէտէ հազըր պուլընանլարըն գայըգլարը տախի արգատան կիտիյօրլար իտի։

«Նաշը՝ Եէնիգաբուտաքի խանէսինէ նագլ օլունտու. Թէքմիլ րուհանիլէր օրատա թօբլանմըշլար իտի. օրատան պէօյիւք պիր թաիֆէ թէչքիլ օլունտու. մէրհումըն էօնիւնտէն Ֆէրմանը ալըշանը մէրհումըն խըտմէթճիսի Լիմօնճեան Ստեփան իւլքիսը թութարագ կէօթիւրիյօր իտի։ Եէնիգաբուտան Մայր Եկեղեցիյէ գատար եօլըմըզ օլան օ հատտէ հիսապսըզ էհալի քէ՛մ սայասըլը իտի, Թիւրքլէր, Էրմէնիլէր, Րումլար, Էվրօպալըլար, գատըն վէ էրքէք հէ՛ր գօչուպ կէլմիշլէր իտի։

«Թափօր Մայր Եկեղեցին եագլաշըր եագլաշմազ, Րում րուհանիլէրինտէն իքի Մէթրօբօլիտ իլէ Բաթրիգ վէքիլի էլպիսէի րուհանիյէլէրինի կիյմիշ օլտուգլարը վէ էլլէրինտէ մոմլար թութմըշլարը վէ տուա օգումըշլարը հալտէ ճէնազէյի իսթիգպալ իթտիլէր։ Եկեղեցիտէ Կարապետ Արքեպիսկոպոս կէօզլէրի եաշլար իչինտէ բէ՛գ տէրին միւէսսիր պիր գամըրանական խըթապ իթտի, վէ քէնտիսի իլէ պիրլիքտէ խընճախըլճ թօբլանմըշ օլան էհալի տէ թէէսսիւրինի զապթ իտէմէյիպ, պիր չօգլարը հէօնքիւր հէօնքիւր աղլատըլար։ Նիհայէթ Թաղում կարգը իճրա օլունըպ, Պէզճեանըն նաշը Թելլի Ցարութիւն վէ Գալայեան Ցովսէփ նամ իքի ուշաղը թարաֆընտան Ս. Ցարութիւն Տաճարընտա իհզար իտիլէն մագպէրէյէ տէֆն իտիլտի։

«Իշթէ Պէզճեանըն ճէնազէ մէրասիմի հագգընտաքէն միւլի կէօրիւլմէմիշ բարլագ պիր սուրէթտէ իճրա օլունտը, ումում հազըրունըն խաթըրլէրինտէ էպէտի պիր թէէսսիւր պըրագարագ։»

* *

Այնը սէնէտէ Համբարձում եօրթուսը կիւնինտէ, Բաթրիգ Ստեփաննոս մէրասիմը մախսուսէ իլէ Հիւանդանոցըն քիւշատընը իճրա էթտէրէք, պու միւնասէպէթլէ Պէզճեանըն խաթըրէսինի էպէտէն պագի գըլաճագ միւէսսիր պիր սուրէթտէ ղա՛յէթ պէլիղ պիր գարօզ իյրատ էյլէտի։

(Խնճ.)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՌՈՒՍԻԱ-ՃԱՊՕՆԻԱ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹԸ

«ԹԱՆ» ԿԱԶԷԹԱՍԸՆԸՆ ՊԻՐ ՄԷԳԱԼԷՍԻ

Րուսիա իլէ Ճարօնիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա չու սըրատա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա Թան կազէթասը աթիւէքի պայէթ մուհիմմ միւլահազաթտա պուլունմըշ տըր։

1905 սէնէսի հոկտ.ինին 14ինտէ ագտ իտիլէն Բօրթսմութ միւսալահանամէսի՝ Րուսիա իլէ Ճարօնիանըն Մինթեհայի Շարգ հէմվալիսինտէ եէքտիկէրէ գարշը ալաճագլարը հալ վէ մէվգիի աչըգ՝ գաթի պիր սուրէթտէ թային իթմէմիշ տիր։ Օ զէման, իքի թարաֆ նազարընտա իքինճի տէրէճէտէ պիր էհէմմիյէթի օլան պազը մատտէլէր սարահաթը մաթլուպ իլէ թանզիմ իտիլմէմիշ իտի. իշթէ ալագատար օլան իքի հիւքիւմէթ արասընտա չիմտիլիք իխթիլաֆլարա սէպէպ օլան մէսէլէ՝ մէզքիւր մատտէլէրին թէֆսիր վէ իյզահընտան նէշէթ իթմէքտէ տիր։ Պունտան պաշգա մէզքիւր միւսալահանամէնին 12նճի մատտէսինէ թէվֆիգըն Ճարօնիա իլէ Րուսիա արասընտաքի միւնասէպաթը թիճարիյէ վէ սէյրը սէֆաին մէսէլէլէրինի թէսվիյէ իչիւն ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ տախի պատիսի էնտիշէ պիր թարզը իխթիլաֆա սէպէպիյէթ վէրմէքտէ տիր։ Հալ պուքի իքի հիւքիւմէթ արասընտաքի միւնասէպաթ մէվճուտ վէ սամիմիյէթ տաիրէսինէ սէվգ իչիւն մէվատը միւնազիինֆիհա հագգընտա պիր իթթիլաֆ հուսուլը լազըմ տըր։

[Բօրթսմութ] միւսալահանամէսինին 3իւնճի մատտէսի՝ Մանչուրիանին թախլիյէսինի, վէ մէզքիւր գըթաանըն Չին հիւքիւմէթինէ թէվտիի լիւզումընը կէօսթէրիյօր։ Այթընճը մատտէսի իսէ, պու մատտէյի թէմալ վէ թաահհիւտ իտիյօր. պու մատտէյէ նազարէն, Րուսիա հիւքիւմէթի՝ Շան-Շունկ (Գուանկ-Ճօյ) իլէ Բօրթ-Արթիւր արասընտաքի տէմիր եօլ վէ շիւպէլէրինի, պու խաթթ լարա աիտ հէ՛ր տիւրլիւ հուգուգ վէ իմթիյազաթը, պու մանթըգա տախիլինտէ պուլընան արազի վէ սաիրէյի Չին հիւքիւմէթինին րըզասընը ալմագ մուգապիլինտէ հի՛չ պիր հագգ թալէպ իթմէքսիզին Ճարօնիա հիւքիւմէթինէ թէվտի վէ թէսլիմ էյլէմէկի տէրէօհտէ էյլէմիշ իտի։ Գուանկ-Ճանկ չէհրի վէ էհալիսի ֆէվգէլատէ միւնասիպ վէ զէնկին պիր միւթէսարրըֆըլըգ օլուպ, տէմիր եօլլարըն նօգթայի իլթիսագը օլմագ վէ Խարպին մանթըգասընըն բէյազասը պուլունմագ հասէպիյլէ տէ ֆէվգէլատէ պէօյիւք պիր էհէմմիյէթի հաիզ տըր։ Պու սէպէպէ մէպնի, Ճարօնիա հիւքիւմէթի միւսալահանամէնին Ցընճը մատտէսինի՝ Րուսիա հիւքիւմէթինին թարզը թէֆսիրինէ մուխալիֆ պիր սուրէթտէ թէլագգի իթմէքտէ տըր։ Ճարօնիա՝ Գուանկ-Ճանկ չէհրինի տախի իքթիֆա իթմէյէրէք, չէհրտէն պիր գաչ քիլոմէթրօ ուզագ օլան Գուանկ-Ճանկ ըսթասիօնը տա ալմագ իսթէյօր։

Րուսիա հիւքիւմէթի իսէ, Գուանկ-Ճանկ-Ճէնին Րուսլարճա նէ՛ գատար էհէմմիյէթլի օլտուղընը իսպաթ իտէրէք, Ճարօնիանըն պու պապտաքի մէթալիպաթընը եասայը պիր սուրէթտէ րէտտ իթմիշ տիր։ Բօրթսմութ միւսալահանամէսինէ նազարէն, Գուանկ-Ճանկ-Ճէ նօգթասը Մանչուրի խաթթընըն նօգթայի միւնթէհասը օլաճագ տըր։ Անճագ ահվալ վէ չէրայիթը ճօղրաֆիյէ հասէպիյլէ նօգթայի միւնթէհասընըն մուախխէրէն Քիրին չէհրինտէն կէլէն խաթթըն նօգթայի իլթիսագը օլաճագ վէ Րուսլարըն էլինտէ գալան Սունկարի մանթըգասընա հաքիմ պուլընաճագ տըր։ Շու հալտէ Ցընճը մատտէնին միւպհէմիյէթինտէն գուհուր իտէն իխթիլաֆ էրէյիճէ էհէմմիյէթլի տիր, օնըն իչիւն Սախալին աատասընտա Րուս մանթըգասը իլէ Ճարօն արազիսի արասընտաքի հուտուտը թային խուսուսընտա գուհուրը մուհագգագ օլան իխթիլաֆըն՝ պու նիսպէթլէ իքինճի տէրէճէտէ գալաճագ տըր։

Միւսալահանամէնին 10 վէ 11 վէ 12ինճի մատտէլէրինէ թէվֆիգէն թէէմինը հուսուլը էնէմ օլան իխթիլաֆը էֆքեարը վիւճուտա կէթիրմէք իչիւն ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթտան միւթէվէլլիտ իխթիլաֆլար տա էրէյիճէ էհէմմիյէթլի տիր։ Մալիւմ տըր քի 11ինճի մատտէնին մէթնի չունտան իպարէթ տըր։

«Ճարօն տէնիզի Օխօթսք վէ Պէհրինկ տէնիզլէրինտէ քեային Րուս արազիսի սէվահիլի պօյընճա, պալըգ ավը հագգընըն Ճարօն թէպաասընա իթթասընը թէէմին իչիւն Րուսիա Ճարօնիա իլէ ուզլաշմայը տէրէօհտէ իտէր։»

Պու մատտէնին մէթնի օ՛ գատար միւպհէմ տիր քի, պու պապտէ իթթիլաֆ հուսուլընը էրէյի միւշքիլ պիր հէքլէ սօքըյօր։ Մալիւմ տըր քի Սախալին աատասը մանթըգայի ճէնուպիյէսինին Ճարօնիայա թէրքը վէ թէվտի իտիլմէսը՝ մանթըգայի մէզքիւրէտէքի Րուս պալըգճըլարը իգրար իթմիշ տիր։

Պու գարարըն մահիյէթը հագիգիյէսինի թային գապիլ տէյիլ իսէ տէ, թախմինի պիր ֆիքր էտինմէք միւմքին տիր. սթաթիսթիգ ճէտվէլլէրի՝ Պէհրինկ վէ Օխօթսք տէնիզլէրինին մահսուլաթընը թային իտէմէտիկլէրինտէն, մէզքիւր տէնիզլէրին զէնկինլիկի հագգընտա պիր ֆիքր իտինմէք գապիլ տէյիլ իսէ տէ, Շու գատար քի, սօն մուհարէպէտէն էվվէլ Րուս պալըգճըլարընըն էլինտէ պուլունան պալըգ մահսուլաթընտան չիմալիյէսինտէ թախմինէն 4,000,000 րուպլէ նիսպէթինտէ վարիտաթ թէմին իտիլիյօրտու։ Պու իսէ Րուսիա իլէ Ճարօնիա արասընտա թէաթի օլընան էմթէանըն սէքիզտէ եէտիսինի թէշքիլ իթմէքտէ տիր։ Շու հալտէ Րուսիա հիւքիւմէթի՝ եալընըզ պու թիճարէթի թէրք իտէճէք օլուրսա, Ճարօնիայա 3 միլյօն րուպլէ թազմինաթ վէրմիշ օլուր։ Պունտան պաշգա, մէզքիւր պահրի վիլայէթտա միւթէմէքքին Րուսլարը մէզքիւր հավալիյէ սէվգ իտէն պիր գըվվէթ վար իտի իսէ, օ տա պալըգ ավընտան միւթէվէլլիտ քեար իտի. պու քեար զայի օլընճա, հի՛չ չիւպհէ եօգ տըր քի Րուսիա պէօյլէ գարարլարա օղրամըշ օլուր։

(179)

ԳԱԲԹԱՆ

ԿՐԱՆԸՆ ՉՕՃՈՒԳԼԱՐԸ

Սաաթ 8տէ «Մարիա Թերէզա»յա 5 միլ գալընճայա գատար եագլաշըլմըշ իտի իսէ տէ, կէճէնին գարանլըղը իլէ անճագ ուզուն պիր կէօլկէ կիպի կէօրիւնիյօր իտի։

Սաաթ 8է տօղրու աատա պիր աթէշ կէօրիւնտի, աթէշ ղայրը միւթէհարրիք իտի, տէվամ էյլէտի, Բականէլ տիգգաթլա պագարագ տէտի քի,

—Աթէշ վօլգան օլտուղընա տէլալէթ էյլէր։

Ժօն.— Լաքին եէնէ բէգ ուզագտա տէյիլիզ, վօլգան օլսա մութլագա չամաթասընը իչիթմէլի իտիք։

—Վագըա էօյլէ, պու վօլգան եանըյօր տա սէս չըգարմայօր, հէմ կէօյա պիր լիման ֆէնէրի իմիշ կիպի ըզըզ կահ չէտին օլըյօր կահ գայպօլըյօր։

—Էօյլէ ամմա պուրատա պիր լիման պուլունըպ լիմանա ֆէնէր տէ տիքիլմիշ օլմասը իհթիմալէ սըղմազ ա՛յ, ա՛յ, իշթէ պիր աթէշ տահա... պու տէֆա սահիլ իւզէրինտէ աթէշ տօլաշըյօր, հարէքէթ էյլէյօր։

Վագըա Ժօն խալթա իթմէմիշ տիր, սահիլտէ պիր աթէշ տահա կէօրիւնմիշ կահ պաթըյօր, կահ բարլամագտա պուլընմըշ իտի։

Կալնարվան սօրտը քի,

—Աճապա աատա ատամ վա՞ր մը։

Բականէլ.—Պէլքի վահշիլէր վար։

—Օ հալտէ Այէրթօնը պուրայա պըրագմայըզ։

Մագնալ.—Էօյլէ, զիրա վահշիլէրէ պիլէ ֆէնա պիր հէտիյէ իթմիշ օլուրըզ։

— Պաշգա պիր աատա արարըզ։ Այէրթօնա օլան վաատըմը իճրա իթմէլիյիմ։

Բականէլ.— Հէր հալտէ քէնտիմիզի կէօզէթմէլիյիմ, եէնի Զէլանտըլըլար սահիլտէ պէօյլէ միւթէհարրիք աթէշ եագարագ ինսանը ալտաթըրլար, պիզի պիր տահա քէնտիլէրինէ տիւշիւրիրլէր։

Ժօն Մանկըլ պույուրտու,

— Պիր չէրէճէք միլ տահա իլէրլէ, եարըն սապահ գարայա չըգարըըզ—գոմանտասընը վէրտի։

Սաաթ 11տէ սէյյահլար իլէ Ժօն Մանկըլ գամարասընա կիրտիլէր, պաշ թարաֆտա վարտաճը տօլաշըյօր, արգա թարաֆտա իսէ տիւմէնճիտէն պաշգա քիմսէ պուլունմայօր իտի։

Պու էսնատէ Մարի Կրան իլէ Րօպէր կիւվէրթէյէ չըգտը։

Իքի չօճուգ կիւվէրթէյէ տայանմըշ օլարագ քէմալը մահզունիյէթլէ տէնիզէ, վաբօրըն արգա թարաֆտա պըրագմըշ օլտուղու իզէ պագըյօր իտի։

Մարի՝ գարտաշընըն իսթիգպալինի տիւշիւնիյօր, Րօպէր տախի հէմշիրէսինին իսթիգպալինի թէէմմիւլ էյլէյօր իտի. քէզալիք հէր իքիսիտէ պապալարընը տիւշիւնիյօրլար, սէվկիւլի բէտէրլէրի աճապա պէրհայա՞թ մը տըր, եօգսա իւմիտ քէսմէլի մի, լաքին խայր, բէտէրլէրի պուլունմազսա, հայաթըն նէ՛ լէզզէթի օլուր, զաթէն լօրտ վէ Լէտի Կալնարվան օլմամըշ օլսա իտի չիմտի նէ՛ օլմուշ պուլունաճագլար իտի։

Կէնճ չօճուգ Մարի Կրանըն ֆիքրինի ինթիգալ էյլէտի, հէմշիրէսինին էլինի թութարագ տէտի քի,

—Մարի, ասլա իւմիտսիզլիկէ տիւշմէք ճայիզ տէյիլ տիր. բէտէրիմիզին վէրտիկի նասիհաթըը խաթըրլասանա, ճէսարէթ վէ ղայրէթ տիւնեատա հէր չէյին եէրինի թութար տէմէ՞զ մի իտի. պիզ տէ օ ճէսարէթ վէ ղայրէթի էլտէ իտէլիմ, չիմտիյէ գատար սէն պէնիմ իչիւն չալըշտըն, պունտան սօնրա պէն սէնին իչիւն չալըշըրըմ։

— Սէվկիւլի Րօպէր։

— Սանա պիր չէյ սէօյլէյէճէյիմ, տարըլմազսը՞ն եա։

— Նի՛չին տարըլայըմ։

— Տէմէք արզումա մանի օլմազսը՞ն եա։

— Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն։

— Հէմշիրէճիյիմ, ՛կէմիճի օլմագ իսթէյօրըմ...

— Տէմէք պէնտէն այրըլաճա՞գսըն։

— Էվվէթ հէմշիրէճիյիմ, բէտէրիմ կիպի, գարտաշ Ժօն կիպի կէմիճի օլաճաղըմ, գարտաշ Ժօն հէնիւզ իւմիտինի ղայպ իթմէտի. պէնիմ սաատաթըմտան օլան էմնիյէթին կիպի օնտան տա էմին օլմալըսըն. պանա վաատ իթտի. պէնի թամ կէմիճի եափաճագ, պէրապէր բէտէրիմին թէհարրիսինէ չըգաճաղըզ, սէն տէ րազըսըն տէյի՞լ մի հէմշիրէճիյիմ, բէտէրիմիզ պիզէ նէ՛ եապտը իսէ պիզ տէ օնա եափմագլա մուվաֆֆագ տէյի՞լմիյիզ. հայաթըմըզա մագսատը մախսուսըմ՝ պիզի ասլա թէրք իթմէմիշ օլան սէվկիւլիւ բէտէրի արամագ տըր... Ա՛հ Մարի, պապամըզ նէ՛ գատար էյի իտի...

— Էվվէթ, չօգ ալիճէնապ իտի. պիլիյօ՞րմըսըն Րօպէր, մէմլէքէթիմիզտէ էն պէօյիւք չան ու չէրէֆէ մազհար օլաճագ պիր ատամ իտի. էկէր գազա քէնտիսինի խըլամէթտէն ալըգօյմամըշ օլսա իտի չիմտի հէր քէս նամընը իհթիրամլա եատ իտէր իտի։

— Պիլիրիմ, հէմշիրէճիյիմ, պիլիրիմ։

Մարի Կրան գարտաշընը աղուշընա ալտը. չօճուգ հէմշիրէսինին աղլատըղընը հիսս իթտի. տէտի քի,

— Մարի՛, Մարի՛, ալլահա, տօսթլարըմըզ նէ սէօյլէսէ տէ պէն տայմա իւմիտ իտէճէյիմ, պապամ կիպի պիր ատամ իքմալը վագիֆ իթմէտէն թէրքը հայաթ իտէմէզ։

Մարի Կրան ճէվապ վէրէմէտի, գըզը հէյէճան պօղույօր իտի, հէլէ բէտէրինի պուլմագ իչիւն իտիլէճէք եէնի թէշէպպիւսաթը՝ Ժօն Մանկըլին սայէսինտէ համիյէթքեարանէ պուլունմասընը տիւշիւնտիքճէ, գըզըն հէյէճանը տահա զիյատէ արթըյօր իտի. սօրտը քի.

—Միսթր Ժօն, իւմիտ էտիյօր տէ՞յիլ մի։

(Տէվամը)

Վիլայաթը մէզքիւրէ , Ճաբօն պալըզճըլարընըն բէզապէթինտէն Թախլիս իտիլմէյէճէք օլուրսա , չիւպհէսիզ տիր քի, պուրալարը պիւսպիւթին էհալիսիզ գալաճագ տըր ։ Պու իսէ՝ Ռուսիա իչիւն իզթիրաստ վէ ասքէրլիք նօգթայի նազարընտան Թէլաֆիսի միւմքինսիզ զարարլարա սէպէպ օլաճագ տըր ։ Միւստայէհանտմինին 12նճի մատտէսի՝ մուահէտէի Թիճարիյէ ազտընը անճագ պէօյլէ պիր մուահէտէ ազտընա գատար , հէ՛ր իքի սահիլտէ է՛ն զիյատէ մազհարը միւսաատէ օլմագ գաիտէսինին մէրիյէթինի էմր իտիյօր ։ Հալ պու քի , պու ճըհէթ՝ չարգի Սիպերիատա Թէազզըլ իտիլմէքտէ օլան էզօնօմիգ մէսէլէքի ալթիւստ իտէճէք պիր հալտէ տիր ։ Ռուսլար նօգթայի նազարընտան Վլատիվօսթօգ իլէ պունըն հէվալիը տախսիլէյէսինտէ ճարի օլան ուսուլ վէ մէսալիհը էզօնօմիգըյէ Թէզէլլիւլէ մաարուզ գալըյօր ։ Մալիւմ տիր քի Վլատիվօսթօգ լիմանը՝ սօն սէնէլէր զարֆընտա միւսթէլիֆ պիր գաչ մէսէլէք իզթիրատիյէ ճըլվէկեահ օլմըշ տըր ։ Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ մէզքիւր լիմանտա Թէազզըլ վէ իթթիրատ էյլէտիկի մէսէլէք իզթիրատիյէ՝ ամալը իզթիրատիյէսինտէն պաշգա ամալը սիյասիյէսինէ կէօրէ պիր գաչ տէֆա Թատիլ վէ քէրէյ իթմիշ տիր ։

1901 Թարիխինէ գատար աչըգ պիր լիման իքէն մուախխէրէն օրատա ուսուլը հըմայէ էսասընա միւսթէնիտ պիր քարիֆա Թաթպիգինէ պաշլանմըշ , վէ նիհայէթ 1904 սէնէսինտէ սօն մուհարէպէ հասէպիլէ էրզագ Թիճարէթի խուսուսընտա պաշ կէօմրէքէն միւչքիլաթը իզալէ իչիւն Թէքրար աչըգ լիման ռէօլունա իֆրազ իտիլմիշ տիր ։

Մէզքիւր Թարիխտէն սօնրա , Թախմինէն իքի սէնէ գատար աչըգ լիման հալինտէ գալմըշ տըր ։ Շէհրը մէզքիւր էհալիսի պունտան չիքաայէթ իթմէյօրլար ․ անճագ Ռուս Թաճիրլէրի չիտտէթլէ բրօթէսթօ իտիյօրլար ․ պունլար՝ կէչէն այ Թիճարէթ նազըրը Մ ․ Ֆիլօզօֆօֆա չիտտէթլէ չիքաայաթտա պուլունմուշլար , վէ պունըն իւզէրինէ , հիմայէ ուսուլինէ միւսթէնիտ մէսէլէքին եազընտա Թաթպիգ իտիլէճէքի վատ օլունմըշ տըր ։ Պու վատլար իսէ՝ Ճաբօնիանըն մէնֆաաթընա գարշը պուլունուըը իչիւն , պու պապտէ Ճաբօնիա իլէ Ռուսիա արասընտա ճէրէյան իտէն միւզագէրաթ հէնուզ պիր նէթիճէյէ իգթիրան իտէմէմիշ տիր ։

Ճաբօնլար միւսալէհանամէնին 3յնճի մատտէսինէ իսթինատէն , Սախալինի նէհրի իւզէրինտէ սէյր ու սէֆէր իճրասը նօգթայի նազարընտան Ռուսլարլա հաիզ օլտուգլարը իմթիյազաթըն Թէքրինի Թալէպ իտիյօրլար ։

Բօրթսմութ մուահէտէնամէսինին բրօԹօգօլլարը Թէտգիգ իտիլէճէք օլուրսա , կէրէք 11ինճի վէ կէրէք 13ինճի մատտէլէրի հագգընտա միւզաքէրաթ ճէրէյան իթտիկի սըրատա , տարէֆէյն նուֆուզ վէ մանֆէաթլար մէվզուը պահս իտիլմիշ օլտուղը Թէսլիմ օլունըր ։ Եօգսա , էսնայը միւզաքէրաթտա Սունկարի նէհրի աս'լա մէվզուը պահս իտիլմէմիշտիր ։ Ճաբօնլար պու նէհրէ վասըթասըլէ Ռուս արազիսինէ գատար իլէրլէմէք արզուսընտա օլտուգլարընտան , պու պապտէ ըսրար էյլէմէքլէրի բէ՛ք Թապիի տիր , վէ մէնաֆիլէրի տէ պունը իսթիլզամ իտէր ։ Սունկարի վէ Ուսսուրի նէհրլէրինին՝ Ռուսլարըն Չինլիլէրտէն պաշգա քիմսէյէ աչըլամայաճաղընը պէյան վէ իտտիա իտիյօրլար իսէ տէ , Ճաբօնիա Սունկարի նէհրինտէ ճէմալը սէրպէսթի իլէ իճրայը սէյր ու սէֆէր հագգընը Թալէպ խուսուսընտա իսրար իտիյօր ։

Ռուսիա իլէ Ճաբօնիա արասընտաքի իխթիլաֆլար նէ՛ գատար չիտտէթլի օլուրսա օլսուն , պունտան տօլայը իքի հիւքիւմէթ արասընտաքի միւնասէպաթըն ինգըթաա Թիւչար օլմասը միւհԹէմէլ տէյիլ տիր ։

Ճաբօնլար Թարաֆընտան տէրմէյան օլընան Թէքլիֆլէրին բէտտի՝ վէ պունա գարշը Ռուսլար Թարաֆընտան պազը Թէքլիֆլէր տէրմէյան օլունմասը՝ պու էսաս իւզէրինէ տէ իքի հիւքիւմէթ արասընտա միւզաքէրաթ ճէրէյան էյլէմէսի Թէմամ 4 հաֆթա սիւրմիւշ տիր ։

Իմտի տէրիզ քի , եազընտա իքի հիւքիւմէթ արասընտա պիր իթթիլաֆ հուսուլը Թէքմին իտիլէճէք տիր , պու պապտէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ չիմտիյէ գատար աս'լա քէշֆ իտիլմէմիշ , վէ պիր տէ Ռուսիանըն պազը միւսաատաթտա պուլունմագ ֆիքրինտէ օլտուղը Ռուս կազէթալարընըն նէշրիյաթընտան անլաշըլմագտա տըր ։ Միւսալէհանամէյի ազտա մէմուր օլան Ռուս մուրախխասլարընըն եանըլմըշ օլտուգլարը ինքեար իտիլէմէզ ․ պու տէրէճէ էհէմմիյէթլի մէսէլէլէրին միւզաքէրաթընը Թէէխիր իթմէք տիպլօմասի գավաիտինէ պիւսպիւթիւն մուխալիֆ տիր ․ Ճաբօնլարըն ֆաալիյէթի՝ մէսէլէք պասիրէթքեարանէլէրի՝ խիւլասա Ճաբօնլարըն պու վէ սաիր պու կիպի պին սիւրլիւ էվսաֆը Ռուսլարըն ույանըգ տավրանմալարընը մուճիպ օլմալը իտի ։ Ռուս մուրախխասլարը պունը նազարը տիգգաթտան ուզագ Թութմամալը իտիլէր , անճագ պու խաթա սաիգասը իլէ վիւճուտ պուլան մատտէլէր՝ Ռուսլարըն Միւնթէհալի Շարգտա մողլուպիյէթլէրի նէթիճէսինտէ գալան ճիւզի մէնֆաաթլարընը տախի պիւսպիւթիւն մահվ ու իզալէ իտէճէք պիր հէքլ ալըյօր ։

—օ—

1906 ՍԷՆԷՍԻ ԶԱՐՖԸՆՏԱ ՎԷՖԱԹ ԻՏԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ԷՐՊԱՊԸ ԻՖԹԻՏԱՐ

Էվրօբա կազէթալարընտան պիրի կէչէն 1906 սէնէսի զարֆընտա բէճալը էտէպիյէ վէ սիյասիյէ իլէ մէշհուր սէնաաթքեարլար վէ սաիրէտէն վէֆաթ իտէնլէրին էսամիսինի պէրվէճհը աթի նազըյօր ։

Յունվար .—Սագսօնիա բէճալը սիյասիյէսինտէն Հէյրման-Թօսինչ-Վալվիչ , Բրուսիա խարիճիյէ նազըրը Րիխթօֆէն ։

Ֆէտրվար .—Ավստրիա ատլիյէ նազըրը սապըգը զօնթ Խօհան Կլարսըբախ ։

Մարտ .—Ալէմանիա բէճալը սիյասիյէսինտէն Բիւթկամէր ։

Ապրիլ .—Ավստրիա Թիճարէթ նազըրը էսպագ Բրինօ , Ավստրիա բէճալընտան տօգթ . Մաքուս Գամբիթէլլի , Բրուսիա ղըրաաթ նազըրը Պուտտէ ։

Մայիս .—Ալէմանիանըն Վիէննա սէֆիրի բրէնս Հայնպէրկ ։

Յունիս .—Էսէն Զէլանտա պաշ վէքի Սիտտօն , Սըրանիա խարիճիյէ նազըրը սապըգ զօնթ Ալմօտօվար , Սագսօնիատա Բրուսիա սէֆիրի սապըգ զօնթ Գարլ Տօնհօֆ ։

Յուլիս .—Արժանթին րէիսը հիւքիւմէթի սապըգ Պէլգօվինի ։

Օգոստոս .— Պավիէրա մալիյէ նազըրը սապըգը Վիտէլ , Ավստրիա հարպիյէ նազըրը սապըգ ժէնէրալ Քրիկհամէր ։

Սէպտ .— Իրանըն Վիէննա սէֆիրի սապըգը Նէրիման Խան ։

Հօկտմ .— Ռուսիանըն Բարիզ սէֆիրը սապըգը պարօն Անթօն Մօրէնհայմ , լօրտ Գրէնպօրգ ։

Նօյ .—Մաճառիստան Բարլամէնթօսը րէիսը վէքիլի էսպագ Կապրիէլ Վարատի ։

Դեկտ .— Մաճարիստան Թիճարէթ նազըրը սապըգ Ալէքսանտր Հէքէրօս ։

Մէշհուր էրպապը ֆէնուն .— Զիգակօ տարիւլֆիւնունը րէիսի Ուիլեամ Հարբէտ , մէշհուր միւսթէշրըգլէրտէն (արապալօգէտ) տօգթ . Կիւսթավ Պէյգէլ , մէշհուր էրպապը հուգուգտան Ավստրիալը Անթօնիօն Մանկէր , Ավստրիա հուգուգշինասլարընտան բրօֆ . տօգթ . Գարլ Կրօս . Թարիխը էտէպիյաթ մուալլիմլէրինտէն Ավստրիալը տօգթ . Ֆօնբատ Պայր-Պօբաս , բատոլոժ քէաշիֆի հէզմէթը Թապիյէ մէշհուր ալիմլէրինտէն բրօֆէսօր Քըրրի , Ալէմանիա հիւքէմասընտան Էտուար Հարթման , Ավստրիալը բրօֆէսօր Վէօհլէր Լօութֆանտէլ , Ֆարիզը Թապիի իւլէմասընտան Համպօտլ Քրիգ Սանտինի , բրօֆէսէօր Հէքման , բրօֆէսօր Պրուարտէլ , բրօֆէսօր Իպխօր Նիւման , բրօֆէսէօր Հօյզման , մէշհուր կէօզ Թապիպլէրինտէն Պրէսլավլը Հէրման Զօն , բրօֆէսօր Վիլհէլմ Ճէրմագ , բրօֆէսօր Վանլէխթէր , տօգթ . Եօհան Ճիրճօն , Ավստրիալը բրօֆէսօր տօգթ . Հանս Զօյլէնիէք , Պօտօթհօսթ վէ Ֆէրտինանտ Պրիւնթիէր ։

Օրտու էրքեանը .— Ավստրիալը գարտան Գարլ Բաթրիգ Լէօբօլտ , Ավստրիալը էրքեանը հարպ միրալայլարընտան Վիգթօր Քրէպշ , Ավստրիալը վիս ամիրալ Հաթ , Ավստրիալը ժէնէրալ Հօրթէր-Ամհան , ժէնէրալ Գարլ Լիւտովիգ , ժէնէրալ Ճիլօթինի , Ալէման ժէնէրալը Լուի Շթօճօ , Ավստրիալը ժէնէրալ Գարլ Պագսպուրկ , Ավստրիալը ժէնէրալ Հիւպէրբէնիկ , Ճաբօնիա օրտուսընը Թէնսիգ իտէն Ալէմանիալը ժէնէրալ Մէքէլ , Ճաբօնիա օրտուսը էրքեանը հարպիյէ րէիսի ժէնէրալ Գօտամա , Իթալիալը ֆէլտ մարէշալ Մինկացցի տի Մօտէլլիյանօ , Հայնրիխ Բլիգաց , Ժօզէֆ , Նէխվալօքի , Ինկիլիզ ամիրալը Զէյշէմբր , Ավստրիալը գարտան Աթէլմայէր ։

Մուհարրիրլէր վէ շաիրլէր .— Մաճար մուհարրիրլէրինտէն Եագուպ Բրանգ վէ Նիգմօնտ Պրօտի , «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընըն սապըգ նաշիրի Ատօլֆ Վէրթնէր , Թարիխը էտէպիյաթ մուալլիմլէրինտէն Էտուարտ Կրիզպախ , Նօրվէկիա էտիպլէրինտէն Ալէքսանտր Քիէլան , պէսթէքեարը չէհիր Տօգթ . Կիւսթավ Շունախ , Կիւսթավ Վարրօ , Շարլ Հանրիխ Հայթ , Ֆէրտինանտ Սաաչ , Իթալիա Թէաթրօ մուհարրիրլէրինտէն Ճուզէբբէ Ճիյագօզա , Բարիզ կազէթաճըլարընտան Ֆիլիպէր Օտրիան , իսմէրատան Ֆէրտինանտ Սիլասի , շաիր Հանրիխ Սայկէլ , «Ֆրէմտէնպլաթ» կազէթասը սէր մուհարրիրի տօգթ . Մարքսէլ Ֆրիտման , իտէպ Տավիտ , Ալէման մուհարրիրլէրինտէն Վիլհէլմ Սթէլէր ։

Մէշհուր զէնկինլէր .— Լինտըր Պանգ միւտիրի սապըգ Ալպէրթ Լօրան , Ամէրիգալը միլիօնէր Մարշալ Ֆիլտ , Վիէննա Թիճարէթ օտասը ազասընտան Լիւտօվիգ Ճօյպագ , Բարիզտէ Մալէ պանգասը րէիսի Էրնէսթ Մալէ , Ճէնուպի Աֆրիգա մատէնճիլէրինտէն սըր Ալֆրէտ Պայթ , Վիէննատա Րօյշէս պանգասը րէիսի Սիկմօնտ Րօյշէս ։

Մօսիգիշինասլար վէ սաիրէ .— Բարիզտէքի Օբէրա Թէաթրօսը բրիմա տօնասը Կապրիէլ Կրավս , Պէրլինտէ ՎիգԹօրիա Թէաթրօսը միւտիրը սապըգը Կիւսթավ Շրէնպէրկ , բրօֆէսէօր Մանուէլ Կարսիա , բէյանիսթ Աւսթրիալը Էտքէն Կօրա , Ֆրէտէրիգ Գօման , Ալէման մուսիգի մուալլիմլէրինտէն Բօլիօս Շթըրգհաւզէն , ազթրիս Ատէլաիտ Վիսթիւրի , Բէչթա Թէաթրօսը միւտիրի Վիսօր , Աւսթրիալը Ատալպէրթ Կօլտշմիթ , Բէչթա Թէաթրօսը սապըգ ազթրիսլէրինտէն մատամ Ֆօրնէլիա Բէրբէլէ , Վիէննա Րօյալ Թէաթրօսը սապըգ մուղաննիյէլէրինտէն Գարօլին Թէլհայմ վէ մատամ Ալկիւսթ Կրանից ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի Տէվլէթ Իսթինաֆ Մահքէմէսի ազա միւլազըմլիկի՝ պաշ մուավինի սատտ . Նուսրէթ պէյէ , Մահքէմէի մէզքիւրէ պաշ մուավինլիկի՝ ազա միւլազըմլիկի ինգիմամըյլա պիրինճի սընըֆ մուավինլէրինտէն իզզ․ Միւրթէզա պէյէ Թէվճիհ ,

Հալէպ վիլայէթինտէ Հարըմ գազասը գայմագամլըղը՝ Ճիսրը Շուղուր գայմագամը Ֆէթհի պէյէ , Ճիսրը Շուղուր գազասը գայմագամլըղը՝ Հարըմ գայմագամը Մուսթաֆա Վէհպի էֆ ․յէ , ԳասԹէմունի վիլայէթինտէ Պօյապատ գազասը գայմագամլըղը՝ Օսմանճըգ գայմագամը Ալի Րիզա պէյէ , Էնգարէ վիլայէթինտէ Օսմանճըգ գազասը գայմագամլըղը՝ Պօյապատ գայմագամը Օսման Վէհպի էֆ ․յէ Թէվճիհ ,

Էվգաֆը Հիւմայուն Նէզարէթը ճէլիլէսի էվրագ միւտիրի սապըգ . Պէճան էֆ ․յէ՝ ուլէա սընըֆը սանիսի , Տախիլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի Թէսրիրի մուամէլաթ գօմիսիօնը խուլէֆասընտան իզզ․ Նազըմ պէյէ սանիյէ , Ռուսումաթ էմանէթը ճէլիլէսի մուհաֆազա միւտիրիյէթի պաշ քեաթիպի իզզ․ Արիֆ էֆ ․յէ՝ սանիյէ րիւթպէլէրի Թէվճիհ պույրուլմըշ տըր ։

ՆԻՇԱՆ

Իքինճի օրտայը Հիւմայուն նիզամիյէ 14իւնճի ալայըն պիրինճի Թապուրը պինպաշըլըղը րէֆ . Ալի Րիզա էֆ ․յէ 3իւնճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը ,

Պէյօղլու սիւվարի պէօլիւկինտէ աչըգտան սէր գօմիսէր Պօսնալը Էչրէֆ էֆ ․յէ կիւմիւշ Լիյագաթ մէտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր ։

ԹՈՒԽՃԱՐԻՅԷ

ԲԱՄՊՈՒԳ ԲԻԱՑԱՍԸ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը նէշրիատընտան ։

Կէրէք Էվրօբա վէ կէրէք Ամէրիգա բամպուգ իւլիւկի վէ մէնսուճաթը ֆապրիգալարընը պիր զէմանտան պէրու խայլի միւչքիլաթա օղրաթան բամպուգ բիյացասը ահվալի հագգընտա օգույանլարըմըզա արզ ըրրա մալումաթը մուֆասսալէ վէրմէքտէյիզ ։ Իմտի բամպուգ մահսուլընըն մէվսիմէ խտրաքընճա վուգու պուլան Թէէխխիւրաթըն նէ կիպի նէթիճէլէր Թէվլիտ իտէճէկինտէն սարֆը նազար , պու սէնէ մահսուլըն մէճմուը մըգտարը 12 միլիօն պալէատան ֆազլա օլաճաղը զանն ու Թախմին օլընմագտա տըր ։ Հալ պու քի իչպու մըգտարըն անճագ իսթիհլաքեաթ վէ սարֆիյաթ տէրէճէսինէ պալէնմասը հասէպիլէ ֆիյաթըն հըսս օլունըր սուրէթտէ Թէտէննիսի իյճապ իթմէյէճէկի կիպի , հէր հալտէ ֆիյաթըն պահալը պիր րաստէյէ չըգարըլմասը տա սարֆիյաթըն Թէճավիւզինի մուճիպ օլաճաղընտան , մալ սահիպլէրինին մէնֆաինէ խտմէթ իտէմէյէճէկի աշիքեար տըր ։

Իշթէ պու նօգթայի նազար իճապը օլարագ , պիլումում բամպուգ բիյացալարընտա պայիլէրին իհթիյաթլա հարէքէթ էյլէմէլէրի միւգթէզա օլուպ , պու խուսուտ ֆիյաթլարըն միւթէտիլ պիր րատտէտէ գալմաղը իմտի վէ Թախմին իտիլիր ։ Մուամէլաթ պու վէճհիլէ ճէրէյան էյլէյէճէք օլըրսա միւշԹէրիլէրին ֆիյաթլարըն իթթիրալընտան իսթիֆատէ իլէ ինթիխապլարընը պիր գըսմը մուհիմմինի Թէտարիքէ վագթ ու զէմանըյլա պաշլամալարը մուվաֆըգ օլաճաղը աշիքեար տըր ։ Զիրա հէր տուրլի էսհա վէ լէվազըմաթ օլտուղը կիպի , բամպուգ իւլիւք վէ մէնսուճաթը ինթիխապը տախի էրէյճէք սըրթմըշ վէ պունըն հիչ պիր սուրէթլէ Թէնզիլը ֆիյաթը միւհթէմէլ օլմատըղը բէք աշիքեար պուլունմըշ տըր ։ Պինաէնալէյհ չիմտիտէն մուհիմ պիր Թէնէզզիւլը ֆիյաթա պէքլէմէք մաագուլ տէյիլ տիր ։

Տիկէր Թարաֆտան էսնի մահսուլըն ճինսի տախի սաիր սէնէլէրէ նիսպէթլէ բէք աալի օլաճաղընտան , բամպուգ իւլիւկի ֆապրիգալարընտա գալիթը իսԹիմալ օլմայան բամպուգ մըգտարընըն պու սէպէպլէ տէ ինթիխապըմըզըն պիր գաթ տահա արթաճաղը այրըճա նազարը տիգգաթտան տուր Թութուլամաղա չայան տըր ։

Հէր հալտէ մըգտարը մահսուլըն պահալը նազարը պագըլմամասը ճահիլ օլան ֆիյաթըն Թէրֆիինի տէյիլ , Թէտէննիսինի մուճիպ օլաճաղը պէյան իտէրիյօր ․ Ֆիլհագիգա էկէր պու Թէտէննիսի ֆիյաթ զուհուր իտէրսէ օնտան իսթիֆատէյէ չէօզ իթմէք , բէք միւհիմ օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր ։ Զիւնքի զաթէն Թէզայիւտը ֆիյաթա սարֆը զըրէթ իտէն միւհթէքիրլէր մէվճուտըն մազգուրա պաշըլըյապիլմէքլէ իճաթ Թէթիրպիրլէր գուլլանըլըճագլարտըր ։

Թէրագգըյաթը ֆէննիյէ իլէման կիւնտէն կիւնէ Թէքէմմիւլ իթմիշ օլան բամպուգ իւլիւկի ֆապրիգալարընտագի ալէթ ու էտէվաթ Ամէրիգա բամպուղընըն էն էյի ճինսլէրի հագգընտագի Թալէպին Թէզայիւտինի իյճապ իթմէգտէ տիր ։ Զիրա տահի ճինս բամպուգ իւլիւկի իսթիմալ էյլէմէկէ հասէպիլէ միւչքիլաթա Թէսատիւֆ իթմէքտէ պուլունան մէնսուճաթը գուլմիւնիյէ տէսթկեահլարընըն սաւ Թէքէմմիւլը կէրէք Լանգաշայրտա կէրէք մէմլէքէթը սաիրէնին բամպուգ սէնայիի իլէ միւչթէհէր օլան չէհիրլէրինտէ հըսս օլընմագտա տըր ։ Զաթէն պու միւչքիլաթըն բամպուգ բիյացասը իւզէրինէ կէչէն սէնէ կէօսթէրտիկի Թէէսիրի սէնէյի հալիյէ զարֆընտա տահա զիյատէ նիւմայան օլմուշ տըր ։ Զիրա պու սէնէ մահսուլընտա կէչէն սէնէքինտէն զիյատէ ատի ճինս զուհուր իտէճէկի գավիլէն մէլհուզ տըր ։ Պիր տէ պու անվայէ պագը միւհԹէքիրլէրին սիւլիւք էյլէտիկլէրի Թարիգը էնֆթիքեար միւսպէթ պիր գարար իճրա իթմէքլէրի պիր գաթ տահա միւչքիլաթը Թէզիյիտ իտէճէկինտէն [illegible] բամպուգ բիյացալարընտա Թէզայիւտը ֆիյաթը մուճիպ օլաճաղը նազարը տիգգաթտան տուր Թութուլմամալը տըր ։

Հէր նէ գատար ինթիքեար գասարլա ճէմ ու իտտիխար օլընան էյի ճինս բամպուգլարըն էր կէճ Թէքրար բազարը ֆիւրուխթա չըգարըլաճաղը Թապիի իսէ տէ , միւսթէհլիքլէրին վէլէվ մուվագգաթ պիր զէման իչիւն օլսուն , էյի ճինս բամպուգ Թէտարիքինէ միւչքիլաթա մաարուզ գալմասը միւհթէմէլ տիր ։ Պու հալտէ նէ՛ օլապիլիր .— պիր գէրէ բամպուգ իւլիւկի ֆապրիգալարը վէ պախուսուս Լանգաշայրտան կէչէն մէվսիմին սօնլարընտա սաիր զէմանլարտան զիյատէ չօղը ալէտ ճինստէն օլարագ իւզրէ մէվճուտ մալիք օլտուգլարը վէ իչպու մէվճուտըն էրէյի պիր զէման մէզքիւր ֆապրիգալարա քեաֆի օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր ։

Պիր տէ ֆապրիգաթօրլարըն ԹէմէթԹիւ պըրագաճաղ տէրէճէտէ միւթէտիլ ֆիյաթլա Թէտարիք իտէպիլէճէքլէրի էյի ճինս բամպուգլարը գուլլանաճագլարը մուհագգագ իսէ տէ , Թէտարիքէն տահի ճինս վէ էն նիհայէթ չիմտիյէ գատար իսթիմալի ղայրը միւթատ տէրէճէտէ էսնա բամպուգըլը տախի իսթիմալէ մէճպուր գալաճագլարը Թապիի օլունապիլիր ։

Կէրչի էյի ճինս բամպուգը ֆիյաթընըն Թէրագգըլընը պագը ֆապրիգաԹօրլարը միւչքիլաթա օղրաթաճագ իսէ տէ , պու Թէրագգըլըն նէթիճէսի օլարագ ատի ճինս բամպուգլարտա ԹէԹէննիի ֆիյաթ զուհուրը տա ուզագ տէյիլ տիր ։ Պունտան գաթի նազար ալէտ վէ ատի ճինս բամպուգլար արասընտաքի ֆարգը ֆիյաթ օ տէրէճէ միւհիմ օլմըլը քի ատի ճինս բամպուգ իսԹիմալինէ էլվէրիշլի ալէթ ու էտէվաթա մալիք ֆապրիգալարըն միւհասսըլ ատի ճինս բամպուգ գուլլանմալարընը մուճիպ օլսուն , հէր հալտէ բամպուգ բիյացասընըն չիմտիքի ահվալի բէք գատար մուճիպը խօշնուտի օլմատըղը էյի ճինս բամպուգ ֆըգտանընըն հիչ պիր սուրէթլէ ճալիպը մէմնունիյէթ օլամայաճաղը չիւպհէսիզ տիր ։ Հալիհազըր ֆիյաթլար աթիտէքիլէրտէն իպարէթ տիր ։

Դեկտ .տէ 67 .37 , յունվարտա 67 .50 ֆէտրվ .տա 66 .87 , մարտտա 66 .87 , ապրիլտէ 66 .75 , մայիստէ 66 .75 , յունիստէ 66 .72 , յուլիստէ 66 .62 , օգոստ .տա 66 .50 , սէպտեմ .տէ 66 .25 , հօկտեմբ .տէ 64 .87 , վէ նոյեմբերտէ 63 .77 ։

Շիմտիքի հալտէ բիյացամըզտա Ատանա բամպուղը $6^3/_4$-$6^1/_8$, Իզմիր Սօպանճա 7 , կէյվէ 6 .5 , Պալըքէսիր $6^3/_4$-7 , Հալէպ $6^1/_8$, Մըսըր Սգարչա 4 .5-6 , Ինկիլիզ ատի բամպուղը 3 , ալէտը 3 .5 ղըշ ․ ֆիյաթընտա պուլունմագտա տըր ։

—տօ—

Էմլագ վէ արազի ատէտ	Գարարտատէ Թարիխի
20	25 քէն . էվ . 322
30	31 » » »
22	16 » սնի . »
20	20 » » »
18	25 » » »
27	29 » » »
22	31 » » »
——	
159	

Միւլթէզիմին վէ քէֆիլլէրինտէն տէվլէթ նամընա Թէֆէվվիւզ իտիլիպ չէրաիթը մալիմէ իլէ ֆիւրուխթը մուգարրէր օլան էմվալը ղայրը մէնգուլէտէն Այտըն վիլայէթինէ Թապի Զալ գազասընըն մէվգիլի միւխթէլիֆէսինտէ քէաին օլուպ մահալլինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլան էմլաք վէ արազի իչիւն Թային օլունան գարարտատէ միւտտէթլէրիյլէ էմլաքըն մէզատիրի պալէտէ նագլ օլունմըշ վէ պունլարըն մուայյէն օլան Թարիխտէ գարարտատէլէրի պիլիճրա պիրէր հաֆթա սօնրա իհալէլէրի մուգարրէր պուլունմըշ օլտուղընտան , Թալիպ օլան վէ մէվգէլի սաիրէսի հագգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ միւտտէթը մուհարրէրէ զարֆընտա մահալլինճէ վէ խասսա Մալիյէ Նազընի ճէլիլէսինտէ Աչար վէ Ռուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ։

25 քէն . էվ . 322

Մա Թէրգօս Զաթալճա գազասընըն բուսօսմաթը միւթէնէվվիասըյլա բէտմը միւնգատիր 323 սէնէսինէ մահսուլէն մահալլինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ վէ չէհրը հալը Րումինին 21ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն քէան . սանինին 28ինճի բազար կիւնիւնէ գատար միւզայէտէ վէ չուպաթըն 7ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար իհալէ միւտտէթլէրի Թային գըլընմըշ օլտուղընտան , Թալիպ օլանլարըն՝ մահալլի հիւքիւմէԹինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ։

25 քէն . էվ . 322

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

100տէ 4 ֆայզլի Օսմանլը կէօմրիւք Թահվիլաթընըն 1/14 Յունվար 1907տէ վատէսի խիթամ պուլան 8 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլաթընըն կէլէճէք յունվար 1/14ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն , Տէրսաատէթտէ Պանգը Օսմանի կիշէլէրինտէ Թէէտիյէ օլընաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր .

⁂ 1901—1906 սէնէլէրինին 100տէ 4 ֆայզլի Օսմանլը իսթիգրազ Թահվիլաթընըն 1/14 յունվար 1907տէ վատէսի խիթամ պուլան 3 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլլէրինին կէլէճէք յունվար 1/14տէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէ Թէէտիյէ օլունաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր ։

⁂ 1896 սէնէսինին 100տէ 5 ֆայզլի Օսմանլը իսթիգրազ Թահվիլաթընըն 1/14 յունվար 1907 Թարիխինտէ վատէսի խիթամ պուլան 21 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլլէրինին կէլէճէք յունվարըն 1/14ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէ Թէէտիյէ գըլընաճաղը Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր ։ 12—2

Ալաֆր . 5 յունվար 1907

⁂

Գալաթա , Պէյօղլու վէ Սթանպօլ խտարէխանէլէրի ալաֆր . յունվարըն 7նճի , 14ինճի վէ 19ընճը կիւնլէրի գաբալը պուլունաճագլար տըր ։ 4—4

Տարիւլ Աճէզէ գօմիսիօնը տարաֆընտէն , Տօգումա իմալաթխանէսի իչիւն

	Պէյէ
Սպանեօլ 1նճի եունը	300
Ֆանթէզի իբլիք մասուրէ	50
Էլվան բամպուգ իբլիկի	50
Թիրէ	50
Քէթէն	50
Չօրապ իմալաթխանէսի իչիւն	
Սպանեօլ 1նճի եուն իբլիկի	200
Չօրապլըգ գարա եուն	200
» 1նճի եուն	450
Ֆանթէզի իբլիք	150
Էպրուլը	50
Բամպուգ իբլիկի	150
Խալը իմալաթխանէսի իչիւն	
Եէրլի 1ինճի եուն	350
Էվրօբա մալը չէօզկիւլիւք	100
» » արկաճըգ Թիրէ	100
» » իբէք	50
» » իպրիշիմ	20

ՏարիւլԱճէզէ տօգումա վէ չօրապ վէ խալը իմալաթխանէլէրի իչիւն կէլէճէք 323 սէնէսինէ մահսուպէն միւզթէզա պալէատէ մուհարրէր իւլ մըգտար եուն վէ սաիրէ միւնագասայա գօնուլըրըընտան , վէ չէհրը քեան . էվվէլին 30ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւնէ գատար հէր գաչ բարա վէ 48 սաաթ զարֆընտա 100տէ 5 Թէնզիլաթ գապուլ իյէ չէհրը քեան . սանինին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ հատտը լայըգլարընը պուլուրը Թագտիրտէ սաաթ 10տա գարարտալէրինին քէշիֆաէսի մուգարրէր պուլընտուղընտան իհայա Թալիպ օլանլարըն պու միւտտէթ զարֆընտա 100տէ 10ը նիսպէթինտէ Թէմինաթ աղճէլէրինի վէ նախօտ մուգավէլաթտան մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն Տարիւլ-Աճէզէ գօմիսիօնը տաիմէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ։

⁂ ՏարիւլԱճէզէտէ միւթ էրզաքիմ կազ սանըրգ վէ Թէնէքէլէրիյէ խուրտա տէմիրլէրին պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթը գարարլաշտըրըլմըշ վէ չէհրը քեան . սանինին 2նճի սալը կիւնիւնէ գատար հէր գաչ բարա վէ 48 սաաթ զարֆընտա 100տէ 5 զամմ գապուլիյէ 4ինճի բէնչչէնպիհ կիւնիւ Թալիպինէ իհալէսի մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան , իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն էհլը մէզքիւրտէ սաաթ 6 բատտէլէրինտէ ՏարիւլԱճէզէտէ հազըր պուլունմալարը իլանը իլան օլունըր ։ 7—2

ԻՀԹԻՑԱԹ ՍԱՆՏԸՂԸ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՖԷՐԱՅՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇՈՒԲԷՍԻ

Սէրմայէսի 130 միլեօն գուրուշ [illegible] տըր .

Իհթիյաթը 36 միլեօն գուրուշ տըր .

ՊԱՀՃԷՃԱ ՇԱՐԹԼԱՐ ՇՈՒՆԼԱՐ ՏԸՐ

Թէսլիմաթ՝ ալթուն ղուրուշ իւզէրինէ օլաճագ տըր , վէ 50 ղուրուշտան աշաղը Թէսլիմաթ գապուլ օլունմայաճագ տըր ։

Վինըր Պանգ Ֆէրայն՝ պու կիւնըի գաբարա կէօրէ խալընըզ 1000լիրայա գատար մէպլաղ Թէսլիմ իտէն իչիւն 100տէ $3^1/_2$ վէ պու մըգտարը Թէճավիւզ իտէն պաղըլէսի իչիւն անճագ 100տէ 3 ֆայիզ վէրէճէք տիր . մամաֆիհ , բարա Թէսլիմ իտէնէք զէվաթը 15 կիւն էվվէլ մահալլի կազէթալարըյլա խապէրտար իթմէք չարթըյլա մէզքիւր ֆայիզի Թէնզիլ վէ եա Թէզիտէ մուխթար տըր ։

100 լիրայի Օսմանիյէտէն աշաղը օլան Թէսլիմաթ՝ իսթէնիլտիկի անտէ խատէ օլընապիլիր ։

Պունտան եոգարըքի մէպլաղլարը էվվէլինտէն վէրիլէճէք պիր Թահրիրի իխպարա Թապի տիր . չէօյլէ քի ,

Լիր . Օսմ .տէն	Լիր . Օսմ .յէ գատար	
100	150	3 կիւն էվվէլ
151	200	6 » »
201	500	10 » »
501	1000	15 » »
1001 վէ պունտան եոգարը իչիւն		30 » »

Վինըր Պանգ Ֆէրայն իսթէնիլ անտէ ճըգտանտա կէօրիւլէն ալաճաղը սահիպը մէվտուաթա Թէէտիյէ իտէրէք , մէրգումըն հիսապընը գարամագ հագգընը մուհաֆազա իտէր ։

Վինըր Պանգ Ֆէրայն՝ ագըլպալիզ օլմայան նամընա տախի ճըգտան վէրէպիլիր պու Թագտիրտէ մէէխուպաթը անճագ էվվէլճէ Թային իտիլէն [illegible] իմրայէ սէլահիյէթտար տըր ։

Իհթիյաթ սանտըղընտան [illegible] Վինըր Պանգ Ֆէրայն [illegible] իճրա իտէր ։

Գ . ԷՐՄԷՆԷԱՆ

ՎԷ ՇԻՐԷՔԷԱՍԸ

[illegible]

ՏԷՔՕԶԻԹՕՍԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Սուլթան Համամընտա Թօքալեան խանընտա

Պէտէսթէն իւզէրինտէ

Էլպիսէ մաղազալարը մէյանընտա հէմէն է՛ն էսքի վէ է՛ն զիյատէ քէսպը էմնիյէթ իթմիշ օլան վէ 1871 սէնէսինտէ Թէէսիս օլունան Գ . ԷՐՄԷՆԷԱՆ պէօյիւք էլպիսէ տէբօզիթօսը , էսքի նամ ու իւնվանընը վէ մէքեանընը ասլա Թէպտիլ իթմէքսիզին տաիմա , սաէյ վէ միւէսսիսի պու սէֆա պիր գաթ տահա ինթիզամ վէ Թէքէմմիւլէ պէզլը ղայրէթ իտէրէք , Թօքալեան խանըն ումում էքինճի գաթընը քէնտիսինէ հասր վէ մաղազասընը Թէվսի էյլէմիշ տիր ։

1 . Օրատա մէվճուտ էլպիսէլէրին սօն մօտա գումաշ վէ պիչիմլէրինի ,

2 . Ֆումաշլարըն մէթանէթ վէ զէրաֆէթինի ,

3 . Ֆիյաթլարըն զայէթ միւթէտիլ վէ էլվէրիշլի օլմասընը ։

Րէգիպլայն կէօրէն միւհթէրէմ միւշԹէրիլէրին մէզքիւր մաղազալարըմըզտան այըրըլմայաճագլարընա գավիէն էմինիզ ։

Մէզքիւր մաղազատա էօյլէյս իւզէրինէ տէ էլպիսէ եաբըլմագտա տըր ։

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳՏՈՒՆ

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

ՏԷԼԷԿՐԱՖ

ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻԱՑԱՍԸ

ՊՈՒՂՏԱՑ	Բարա
Պիրինճի պէյազ օգգասը	34½-
Իքինճի » »	33 -33½
Մախլութ »	31 -32
Զավտարըը »	30 -
Սէրթ պիրինճի »	39 -39½
» օրթա »	35 -36

Պու կիւն 13 վակօն Անատօլու պուղտայը վիւրուտ իթմիշ տիր։

ՈՒՆ	Ղրշ.
Եէրլի գըրմա Ա. չուվալ	67½-68
» » Բ. »	65-

ՔԻՒԲԷՔ

Օգգասը 15-16 բարա։

ԱՐՊԱ

Քէօսթէնճէ քիլէսի	12½-13
Ռումէլի	12 -12¼

ՊԱՄՊՈՒՔ ԲԻԱՑԱՍԸ

Լիվըրբուլ 4 յունվ.

Հազըր	6.05

ՊՈՒՂՏԱՑ ԲԻԱՑԱՍԸ

4 յունվ.

Նիւ-Եօրք հազըր	81.
» մարտ իչին	.
»1907 մայիս »	81.3.8
» յուլիս »	82.1.2
» դէկտ. »	
Լիվըրբուլ հազըր	6.5.1.8
» յուլիս »	.
» մարտ »	
» մայիս »	6.4.3.8
Զիգագօ հազըր	73.1.2
» յունվ. »	
» դէկտ. »	
Մարսիլեա հազըր	18.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պանգատան պու կիւն ալընան գամպիօ ֆիյաթլարը աշաղըտա (պուրատա օլարագ ըէլըէն) պէրվէճէկ տիր.

ՍԱԹԸՇ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա իւզէրինէ՝ Ինկ. Լր.	110.¼
Բարիզ իւզէրինէ՝ ֆրգ.	22.81½
Վիէննա իւզէրինէ՝ գուրօն	21.82
Պէրլին իւզէրինէ՝ մարգ	18.54

ԱԼԸՇ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա Ինկլիզ լիրասը	110.
Բարիզ ֆրանգ	22.91½
Վիէննա գուրօն	21.92
Պէրլին մարգ	18.64

ԵՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 յունվ.

Ինկ. էսհամը Ինկ. Լիր.	087.25
Օսմ. էսհամը ւինիֆիյէ	93.87
» » » գարանտը	93.87
Օսմանլը Պանգասը	17.12
Ռուս 4⁰/₀	78.50
Մըսըր տույ. մուխթէհզտէ	102.50
Պուլկար իսթիգրազը	103.
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25.45

Բարիզ 7 յունվ.

Քօնսօլիտէ ւինիֆիյէ աչըլտը	95.30
» » գարանտը	95.30
Ֆրանսըզ էսհ. 3⁰/₀ ֆր.	095.72
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	154.50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	461.
» Պանգասը	687.
Ռուս 4⁰/₀	77.
Գրէտի Լիօնէ	1228.
Իթալիա էսհամը	101.50
Սըրպիօլ	94.95
Թրանսվաալ	079.75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25.21

Վիէննա 7 յունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240.90
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	168.50
Օսմանլը Րէժի աքսիօնը	436.

Պէրլին 7 յունվ.

Ռումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	147.25
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20.22
Ռուս 4⁰/₀	.
Անատօլը շըմէնտըֆէրի	131.

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տուին ագչըմ գաբ.	.
» » էն ետւքսէք	.
» » էն աչաղը	.
Պու սապահ աչըլտը	103.33
Ռումէլի շըմէն. ագչըմ գրնտը	.
» » էն եիւքսէք	.
» » էն աչաղը	.
» » աչըլտը	152.⅝
Րէժի աքսիօնը Լ. Օս.	20.09

ՊԱՆՔԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրանվայ	11.35
Ժուռնալ	6.55
Օպլիկասիօն Թրանվայ	483.
Ասիւրանս Օթօման	4.70
Լօրիօմ	106.
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէս,	436.
Թրանսվաալ	075.
Ըըխթըմ Թահվիլաթը ք.ք.	336.50
Պալեա	672.
Գարասու	130.
» Օրտինէր	122.50
Անատօլու շըմ. աքսիօնը	18.62
Շիրքէթի Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	42.
» » Համիտիյէ	5.10

ԱՔՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըչ. տան	Ղչ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108.01
Մէթալիք	098.50
Ինկիլիզ լիրասը	110.03
Ֆրանսըզ լիրասը	87.06
Բօլ	090.20
Գրիմից ալթընը	50.
Գարպօն գայմէսի	08.67

ՔԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք	110.
Բարիզ չէք	022.93

ՐՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հաշմէթլու իմբերաթօր հազրէթլէրինին 1881 մարտ 20 թարիխլի էմրնամէսիյլէ մէգզուն օլմուշ տըր։

Գումբանեանըն մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրկտա կումբանեանըն օթէլինտէ տիր։

Գումբանեանըն թէքմիլ թէէտիյէ օլունան սէրմայէսի 10,666,066 ֆր. տըր։

Թէէմինաթ ագչէսի՝ 154,666,066 ֆր. տան զիյատէտիր։

Գումբանեանըն սիկուրթա եազըլանլարա թէէտիյէ օլունան թազմինաթ վէ սէրմայէլէրի՝ 400,728,000 ֆրանգ տըր։

1905 սէնէսի զարֆընտա «բրիմ» վէ ֆայիզլէր՝ 65,224,940 ֆրանգ տըր։

Գումբանեա՝ զայէթ էհվէն շէրաիթլէ

Եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր։

Նագլիյաթ թէհլիքէլէրինէ գարշը սիկուրթա իտէր։

Հէր նէվի գազալարա գարշը սիկուրթա իտէր։

Տէմիրեօլու վէ վափօրլա եօլճուլըգ գազալարընա գարշը սիկուրթա իտէր։

Ինսան այնալարընըն գըրըլմասընա գարշը սիկուրթա իտէր։

Հէր նէվի մալիւմաթ ալմագ իչին Դալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա Ազարեան խանընտա Տէրսաատէթ շիւպէսինէ վէ եա Սթանպօլ աճէնթէլիկինէ՝ Աչիր էֆ. ճատտէսինտէ Տիւթիւնկիւմրիւկ խանընտա Նօ. 26յա միւրաճաաթ օլունա։

Տէրսաատէթ շիւպէսի միւտիրի՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԷՕՕՂԼՈՒՆՏԱ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԷՔԷՐԼԱՄԷՃԻՍԻ

Ն°. 52-54

Շէքէրլամէճիլիք սէնաաթընտա մախսուս էմթաալարընըն էնվալընը արթըրմըշ օլան վէ մալլէրինին նէֆասէթի, թազէլիկի վէ էհվէնիյէթիյլէ քէսպը իշթիհար վէ իթթիպար իթմիշ պուլընան իշպու տիւքեանտա՝ տիւլիւ վէ վաֆիթիզ կիւպի մէրասիմ վէ լիւս կիւնիւ կիպի էյյամը մախսուսէ վէ սաիր խանէ էյլէնճէլէրի իչին լազըմ օլան շէքէրլէր, շէքէրլամէլէր, տուրլու իչկիլէր, մէշրուպաթ վէ էմսալի պուլունտըղը կիպի, «ըրանըշըմ» սաաթի անիտէ թէրթիպ վէ թէտարիք օլունըր։

Խուսուսիյէ տիւլիւ վէ վաֆիթիզ մէրասիմի մինասիպէթիյլէ իգթիզա իտէն խըռմէթ («Էրլէ») տիւքքեան խարէսի թարաֆընտան աէրէօհտէ օլընըգ, միւաթիտ կարսօնլար մարիֆէթիյլէ զայէթ մէմնունիյէթպախշ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ իֆա իտիլիր։

Քէնտի միւշթէրիլէրինին արզուսը իւզէրինէ մէզքիւր մաղազատա խալիս գօյուն սիւտի իլէ եարըմըշ եօղուրտ տախի պուլընըր։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Հէր Սաիր մախսուսըլարընըն մէզքիւր մաղազատան մաատա Պէյօղլունտա տիւկէր հիչ պիր մահալտէ շիւպէսի պուլընմատըղը՝ խասսէթէն պէյան վէ իլան օլունըր։

Պէյօղլու, Թագսիմ, Ն°. 52-54։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ
ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸՔ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս. Մարսիլեա, Հայֆ, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիյա վէ Մըըր արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱՓՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. յունվ.ին 9ճը չարշէնպիհ ագշամը «Սախալին»՝ Մարսիլեատան։

Ալաֆ. յունվ.ըն 13ճի բազար կիւնիւ «Միւօն»՝ Մարսիլեատան։

Ալաֆր. յուն.ըն 10ընճը բէնճ. կիւնի «Քրիմէ»՝ Գարատէնիզտէն,

Ալաֆրանկա յուն.ըն 14ինճի բ. էր. կիւնիւ «Մէմֆիս»՝ Գարատէնիզտէն։

ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՃԷՔ ՎԱՓՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. յունվ.ըն 7ինճի բ. էրթէսի կիւնիւ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Հէնօնըն սիւվար օլտուղը «Տանիւպ» վափօրը՝ Սամսօն, Թրապիզօն վէ Պաթում։

Ալաֆր. յուն.ին 10ընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ աղշամ ալաֆ, սաաթ 4տէ գարթան Թիվօլինին սիւվար օլտուղը «Քրիմէ» վափօրը՝ Մուտանեա, Զանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Դալամաթի, Մարսիլեա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Ալաֆրանկա յուն.ըն 10ննը բէնճ. կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ գարթան Պօզօնեազըն սիւվար օլտուղը «Սախալին» վափօրը՝ Իզմիր, Վոլթի, Պէյրութ, Թարապլուս, Լաթաքեա, Իսքէնտէրուն, Մէրսին, Լարնագա, Եաֆա վէ Հայֆայա (Եաֆա, Բօր-Սաիտ վէ Իսքէնտէրիյէ իչին Պէյրութտա աքթարմա։)

Ալաֆր. յուն.ըն 14ինճի բ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Լաֆօնթէնըն սիւվար օլտուղը «Միւօն» վափօրը՝ Սամսուն։

Ալաֆր. յուն.ըն 14ինճի բգ. էր. կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ գարթան Պարէչինին սիւվար օլտուղը «Մէմֆիս» վափօրը՝ Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլեա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Գումբանեա՝ տողրուտան տողրուեա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ շըմէնտըֆէրինին էն իշլէք սթասիօնլարը իչին տախի պիլէթ վէրէպիլիր։

Եօլճու Բօռլու փաշօրլարը իչին

1ինճի մէվգը.— Բարիզ իչին 275 ֆր., Մարսիլեա իչին 260 ֆր.։

2նճի մէվգը.— Բարիզ իչին 200 ֆր., Մարսիլեա իչին 160 ֆր.։

Ս. Կ. Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ ՔՕՆԻԱԳԸ
(ԱԹԻՆԱ) ՔՕՆԻԱՔ ՖԱՊՐԻՔԱՍԸ

Իշպու ֆապրիգանըն սահիպի 9 սատէտ նիշանլարա, միւխթէլիֆ սէրկիի ումումիյէտէ իշթիրաքընտան տօլայը տա 35 պէօյիւք միւքեաֆաթա նայիլ լմուշ տըր։

ԱՐԱՑԸՆԸԶ

Շիշէ իւզէրինտէ Եունան հիւքիւմէթինին թէէմինաթ պանտրօլը իլէ աթիտէքի ըէսմի չահատէթնամէսինի,

«Եունան տախիլիյէ Նազըրը՝ Եունանիսթանտա Ս. Կ, Ա. Մէթաքսա ինվանը ալթընտա եալընըզ պիր գօնեագ ֆապրիգասը մէվճուտ օլուպ, պու ֆապրիգանըն տա Բիրէտէ թէէսիս իտիլմիշ պուլընտըղընը թէէյիտ իտէր։»

Եունան տախիլիյէ Նազըրը

Ա. Մ, ԹԷՈԹՕՔԻՍ

Աթինա, 14 յունիս 1904

Տէրսաատէթ վէ պիւթիւն Թիւրքիատա մէրքէզի՝ Դալաթատա Դալաթա խանընտա Ց նումէրօլը օտա տըր։

ԱՃԷՆԹԻ՝ ՍԹԷԼԻԱՆՕՍ ՍԱՑԵԱՆԻ

ԻԼԱՆԱԹ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Խասէքի ճիվարընտա Մօլլա Քիւրանի ճատտէսի գալտըրըմլարընըն քէշֆի մուճիպինճէ թէրմիմի պիլմիւնագասա քէշֆինտէն 678 ղչ. նօգսանըյլա 5600 ղչ.տա Թալիպի իւզէրինտէ օլուպ քեանունը էվվէլին 30ընճը կիւնիւ իհալէ օլունաճաղընտան, 100տէ 5 թէնզիլիյէ թալիպ օլանլարը՝ Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի։

25 քեան. էվ. 322 2—1

Այ. Հակոբեան

Ռուսաց Մանուֆակտուրայի

[illegible]

30-40 [illegible]

[illegible]

Կ. Պօլիս [illegible] 12

[illegible]

[illegible]

LA UNION et PHÉNIX ESPAGNOL
ԼԱ ՈՒՆԻՕՆ Է ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ

ՖՐԱՆՍԱ ՀՈՒՔՈՒՄԷԹԻՆԻՆ ԹԱՍՎԻՊԻՅԼԷ ԻՃՐԱՅԻ ՄՈՒԱՄԷԼԷ ԻՏԷՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ ՏԸՐ

Սէրմայէ	12,000,000 ֆրանգ
Իհթիյաթ սէրմայէսի	59,000,000 »
Բարիզտէքի էյրատլարը	7,000,000 »

ՄԻՒԹԷՄԱՏԻԷՆ 20 ՍԷՆԷ ԱՑՏԱ 2 ՖՐԱՆՔ ՎԷՐՄԷՔ ԻՒԶՐԷ ԻՒՆԻՕՆ Է ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ 600 ՖՐԱՆՔ ԹԷԼՄԻՆ ԻՏԷՐ

600 ֆրանգլըգ հէր պիր սիկուրթա բօլիսի իլէ պէրապէր Գրէտի Ֆօնսիէ տը Ֆրանս վէ եախօտ Վիլ տը Բարի թահվիլաթընըն պիր նումէրօսը վէրիլիր քի, պունլարըն սէնէտէ ալթը վէ տօգուզ քէշիտէսի վար տըր։ Պու սիկուրթա բօլիսինին սահիպի՝ Գրէտի Ֆօնսիէ վէ եախօտ Վիլ տը Բարի թահվիլաթընըն քէշիտէլէրինտէ բօլիսին նումէրօսընա իսապէթ իտէճէք քեաֆֆէի իքրամիյէնին 20տէ 1ինէ հագգը վար տըր։

Բօլիսին միւտտէթի զարֆընտա սահիպի վէֆաթ իտէրսէ, վէֆաթը կիւնինէ գատար թէէտիյէ իթտիկի բարայը ֆայիզիյլէ օլարագ վէրէսէսինէ իատէ օլունըր։

Իշ սէնէ թագսիթլէրինի թէմամէն թէէտիյէ իտմիշ տա սիկուրթա ասըլը տուրտուրմագ իսթէյէնէ՝ գումբանեա՝ սէնէվի վէրմիշ օլտուղը 24 ֆրանգ թէէտիյէ գանըլալըն իքրամիյէ թարիխինտէն ֆայիզլէրի իլէ պէրապէր 30 ֆրանգ թէէտիյէ իտէր, վէ ագըլըրինտէ բարասընը ալմագ իսթէյէնէ տախի պիր ձուզի պիր թէնզիլաթ իատէ իտէր։

Գումբանեանըն մէրքէզի՝ Բարիզտէ Շօսէ-Տանթէնտէ 66 նումէրօլը քէնտի էմլաքընտա տըր։

Հէր կէօնա մալիւմաթ իչին Տէրսաատէթ ումումի աճէնթէսինէ՝ Դալաթատա Գավաֆեան խանընտա 6, 7, 8 վէ 9 նումէրօյա միւրաճաաթ օլունմալը տըր։

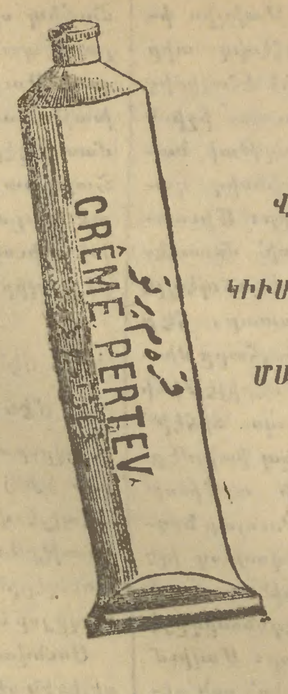

ԼԻԷԺ, ՊՕՐՏՕ, ՇԷՐԳՈՒՐԿ

ԲԱՐԻԶ ՎԷ ՄԱՐՍԻԼԵԱ

ՍԷՐԳԻԼԷՐԻՆԻՆ ԱԼԹՈՒՆ

ՎԷ ԱԹԻՆԱ ՍԷՐԳԻՍԻՆԻՆ

ԳԻՐԻՄԻՆ ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐԸ ԻԼԷ

ՄԱԶՀԱՐԸ ԹԱԳՏԻՐ ՕԼԱՆ

Լէքլէր, եաւէմին, սիւնպիւլ, մէնէքշէ, ադասիս վէ չէհպօյ գօգուլարը հավի ԳՐԷՄ ՊԷՐԹԷՎ՝ հիւզութէքի սիվիլճէ վէ շիշլէրի, էլլէրտէքի չաթլագլըգլարը իզալէ իտուպ, ճիլտին թէրավէթինի վէ հիւզիւն մէլահէթինի մուհաֆազա իտէրէք ճիլտէ լաթիֆ պիր եումուշագլըգ վէրիր։

Գօգուլարը սուրէթը խուսուսիյէտէ ինզար իտիլմիշ օլտուղընտան, էն միւքէմմէլ լէվանթալար՝ Գրէմ Բէրթէվ գատար գօգուլարընը մուհաֆազա իտէմէզլէր. Եէլհասըլ ԳՐԷՄ ԲԷՐԹԷՎ՝ սըհհէթը ճիլտ վէ թէրավէթը պէտէն իչին էմսալը պիր միւսթահզէր տըր։

Մահալը իմալ վէ տէբօսը՝ Ագսէրայտա ԷՏՀԷՄ ԲԷՐԹԷՎ էճզախանէսի տիր. Բօղազիչի սաթըլըան մահալլէր՝ Պաղչէ Գաբուսընտա Գասապեան էֆ., Արսլանեան էֆ. վէ Եէնիճամիի չէրիֆ նէրտիվէնլէրի գարշըլըգընտա Մէնտէս Բէազիտ պէյ էճզա տէբօլարընտա, Ազաբու Ռահման Թէվֆիգ պէյին թօհաֆիյէ մաղազաընտա, Սէլանիք Պօնմարշէսինտէ, Իսկիւտարտա Կիւնէչ Տօղտու մաղազասընտա, Ճէմալ Բէազիտ պէյ էճզախանէսինտէ, Մաքրիքէօյիւնտէ Խիւլուսի էֆ. էճզախանէսինտէ, Դալաթատա Թիւնել գարշըսընտա, Պազար Մէթրօբօլիթէնտէ, Պէյօղլունտա Պօն-Մարշէտէ, Գատըքէօյիւնտէ Օսմանլը Պօնմարշէսինտէ վէ տաշրա պիլճիմլէ մէշհուր էճզախանէլէր վէ թօհաֆճը տիւքեանլարընտա պուլընըր։

ՖԻՅԱԹԸ 3 ՂՐՈՒՇ ՏԸՐ

Թաշրատա՝ Պրուսատա Մէհմէտ Շիւքրի էֆ. էճզախանէսինտէ, Իզմիրտէ Հիւսէյին Րիֆաթ պէյ էճզախանէսինտէ, Սէլանիքտէ Այրավանէլ էֆ.նին էճզախանէսինտէ, Իզմիտտէ Պուլութեան պիրատէրլէրին էճզախանէսինտէ, Ատաբազարընտա Թօհաֆիյէճի Իսմայիլ Հագգը էֆ. մաղազասընտա պուլընըր։

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷՏԷ ԵԷԿԵԱՆԷ ՄԻՒԷՍՍԻՍԷ

«Գուբօն էմվալը» մաղազասը միւսթիրիյէթի՝ գըշ մէվսիմի իչին սօն ճ գուբօն էմթաասը վիւրուտ իտուպ, ֆէվգէլատէ թէնզիլ իտիլէն ֆիյաթլարըլա մէվզըի ֆիւրուխթա վաշ իտիլտիկինի միւշթէրիլէրինէ արզ էյլէր։

Իշպու էմթաա միյանընտա կէրէք գօսթիւմլիք վէ կէրէքսէ բունթալօնլըգ վէ բալթօլըգ օլմագ իւզրէ հէր նէվի մէթին, զարիֆ վէ միւքէմմէլ գումաշլար Համիտիյէ ճատտէսինտէ 24 նումէրօլը մաղազազատա սաթըլմագտա տըր։

ՀԱՐԻՔ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH & MERCENTILE

ՆՕՐԹԸ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԱՆԹԱՅԼ

1809 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ

	Ինկ. լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	17,837,119
1905 սէնէսի հասըլաթը	3,774,852

NORTHERN ASSUAnCE COMPANY

ՆՕՐՔԷՐՆ ԱՍՍՈՒՐԱՆՍ ՔՕՄՓԱՆԻ

1836 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ

	Ինկ. լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	7,012,118
1905 սէնէսի հասըլաթը	1,631,600

Շիրքէթլէրիմիզ՝ մալիք օլտուգլարը ճէսիմ սէրմայէ իլէ քիւլլիյէթլի իհթիյաթ ագչէ վէ վարիտաթ սայէսինտէ էհալիի միւհթէրէմէյէ էն պէօյիւք վէ էն էսասլը պիր թէէմինաթ արզ իթմէքտէ օլուպ, Տէրսաատէթտէքի ումում աճէնթէլէրի վասըթասըյլա հարիգէ գարշը պէօյիւք գըյմէթլէրտէ պիլէ օլուռն, էպնիյէ, մօպիլեա, էշեա վէ սաիրէյի կէրէք շէհրիմիզտէ վէ կէրէքսէ վիլայաթըլը Շահանէտէ սօն տէրէճէ էհվէն ֆիյաթլար վէ շարթլարլա սիկուրթա իտէրլէր։

Թէէտիյաթ՝ սօն տէրէճէ հագգանիյէթ տաիրէսինտէ, տէրհալ վէ սախավէթքեարանէ պիր սուրէթտէ իֆա օլունմագտա օլուպ, պու խուսուստա էն պէօյիւք պիր տէլիլ օլարագ մէզքիւր շիրքէթլէրին եալընըզ հարիգ գարար ու գիյանը իչին պու անէ տէքին 45,500,000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա ճէսիմ պիր մէպլաղ թազմին իթմիշ պուլունտուղընը տէրմիյան իթմէք քիֆայէթ իտէր։

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Maritime Insurance Co. Ltd.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000։ Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 564,225։

Շիրքէթ՝ կէրէք վափօր վէ կէրէքսէ եէլքէն սէֆինէլէրիյլէ էմթաաի թիճարիյէյի, կրուբօ վէ հէր մահալէ բօսթա իլէ կէօնտէրիլէճէք էշեաի միւթէնէվվիայը զայէթ էհվէն վէ փախտէլի շէրաիթլէ սիկուրթա իտէր։

Էհալիի միւհթէրէմէ՝ մահզա մէնֆաաթի խուսուսիյէլէրի մուհաֆազա իտիլմէք իչին Դալաթատա Մէհմէտ Ալի Բաշա խանընտա ումում աճէնթի Գասսէլի Բ. Սէքսթիւսի՝ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Կէրէք շէհրիմիզ վէ կէրէքսէ վիլայաթը Շահանէտէքի միւհիմ մէրքէզլէրի իչին միւթէհատտիտ աճէնթ վէ վէքիլլէրի թէէյին վար տըր։